

باب اول در بیان احوال

باشد و آن نیست مگر سلیمان علیه السلام و عیسی علیه السلام که هزار و سه سال بعد از بنای بیت منوگد شاه است و همیشه عیسی علیه السلام
از خوابی بیست و چهار سال در چنانچه در باب (۲۴) از انجیل معنی از ایت (۲) مرقوم شده است و در غلط (۷۷) فصلش خواهد آمد و
بسم الله آنکه تصریح شده است در سفر تین که بیشتر بر تابد سلطان باشد و عیسی علیه السلام فخر بود چنانچه در باب (۱) و آیه (۱۰) از انجیل
مق مرقوم شده است عیسی بد و گفت یعنی آن کاتب که میخواست همچنان مسیح بشود و باها از اسوزانها و مرغان هوا را اشیای آنها
لکن پسران از اجای از آمدن سر نیست مقدس التصاری مدعی است بر اینکه عیسی ابن الله است در این ای خودش میگوید من پسر
انسانم پس بنا بر این دو امر یکی از سرچیز لازم میباشد با کذب مسیح با بدوع پولس یا اینکه خدا انسان باشد نمود یا الله در دینست که
ثالث از اختیار نمایند زیرا که حضرت مسیح انسان بود و او را خدا میدانند و میگویند بهود که ازل مخلوق خدا را آگشتند پس
لا زنده قول ایشان اینست که هود خدا را آگشتند هدیهم الله و **جبر** آنکه تصریح شده بود در سفر اشعور تیل در حق
مبشر به که اگر ظلم و بی انصافی از او صادر بشود خدا او را بدست مردم تنبیه نماید پس لا بد است از اینکه این شخص غیر معصوم
باشد و صد و ظلم و بی انصافی از او ممکن باشد و سلیمان علیه السلام غیر معصوم است در اعتقاد ایشان زیرا که در آن عمر مرتد
و ظالم شد و معبد از برای بت بنا کرد و از شرف منصب نبوت بر کشت بحد آن منصب شر چنانچه در کتب معتقد شده است
قال الله تعالى عز وجل وما كفر سليمان ولا كفت الشياطين کفر و کفر و اهل از شیاطین کفره که در این باره که مذکور
هود و نصاری هستند که نسبت کفر بر پیغمبر خدا میدهند و عیسی علیه السلام معصومست بنا بر اعتقاد ایشان و صد و در زمان
او امکان ندارد فی زعمهم و **جبر** تصریح شده است در اخبار ایام که بیشتر بر تابد در جمیع عمرش از ظلم اعداء آسوده
و عیسی علیه السلام چنین نبود از اول ایام طفولیت تا وفات که او را آگشتند بنا بر اعتقاد اهل تثلیث بلکه شب و روز خائف بود از جبار
هود و از مکانی بکمان دیگر فرار می نمود از زوس بهود بالاخره او را گرفتند و اهاننش کردند و سلی بصورتش زدند و بدارش
کشیدند بخلاف سلیمان علیه السلام که این وصف در حق او با تم و جبر ثابت بود و **جبر** ششم تصریح شد در سفر مذکور که
بنی اسرائیل در ایام او آسوده و آرام باید باشند و دست نعدی غیر از ایشان کوتاه باشد و اینحال در زمان سلیمان بوده است
نه در زمان مسیح زیرا که در زمان مسیح بنی اسرائیل مطیع قیصر روم بوده اند و کمال عجز را از ایشان داشتند و **جبر** هفتم
اینکه سلیمان علیه السلام مدعی گردید بر اینکه انجیل در حق اوست چنانچه در باب (۶) از سفر تین از اخبار ایام مرقوم شده است
و اگر گویند انجیل که چه جنب ظاهر در حق سلیمانست لکن در حقیقت در حق عیسی است زیرا که عیسی از اولاد سلیمانست که
این غیر صحیح است زیرا که موعود له لابد باید دارای صفات مذکوره باشد و عیسی علیه السلام چنین نیست و اگر ملاحظه نظر نماید
از صفات مرقوم از مصادیق انجیل مسیح نخواهد بود زیرا که جهود مناسخین ایشان از برای دفع اختلاف که واقعت ما بین
کلام متقی و لوقا در بیان نسب مسیح میگویند اول بیان نسب یوسف نجار و ما بنیامند دوم نسب مریم علیه السلام و صاحب میزان الحق
هم این قول را اختیار کرده است و همچنین صاحب نور الانوار در صفحه اول از جلوه سادس بنا بر نسخه مطبوعه عشره مظاهر روشن
است که مسیح علیه السلام از اولاد یوسف نجار نبوده و نسبت مسیح یوسف نجار از قبیل اصفیاء حلام است بلکه مسیح پسر مریم علیه السلام
است و این اعتبار مسیح از اولاد سلیمان نیست در نزد ایشان بلکه از اولاد ناثان بن داود است پس خبر واقع در حق سلیمان متقی
بعینی نخواهد بود **بسم الله** بنا بر رای مناسخین مسیح از اولاد سلیمان نیست پس مسیح التصاری مسیح موعود نیست زیرا
که مسیح موعود له لابد باید از اولاد سلیمان باشد انهم هنوز نیامده است **خاط** بنی و **ششم** در باب (۱۷) از سفر تین
اول در حق ایلمای رسول با بن خود مرقومست زینما خا و درین آت میدن خا و طاشت کخیر او دلا بکرت دلی قریب و در
و هو با من زاود لا شینت ولا وز بیدلی لیسر سو دح تا ما و زلی و و دلی آخ خبر ادر من با و زلی و و دلی با و دلا دگر
دلی قن پوز دنان و او زلی کی و اقو و نما و دس زاعور شوا و نما و دس با بر مشا و من دا و و لا که شینوا الشریع علی و قن

مدرجہ کتب عربیہ

العربی المطبوعه فی بیروت مشتملاً وکان کلام الرب له قائلاً انطلق من هیهنا واتجه نحو المشرق واجتني عند هر کریت الادی
هو مقابل الاردن فشرب من الثمر وقد امرت الغزبان ان تعولك هناك فاطلق وعمل حسب کلام الرب وذهب فقام عند هر
کریت الادی هو مقابل الاردن وکان الغزبان ثانی الیہ یخزولم صباحاً و یخزولم مساءً وکان یشریب من الثمر ترجمه فارسی (۱)
وکلام خداوند بدین مضمون باورسید یعنی ایلپای پیغمبر (۳) که از بخار روانه شده بطرف شرقی توجه کن و خود را بسپاهوی
کریت که در روی اردنست پنهان کن (۴) و مقرر است که از هر خواهی نوشید و ذائقها را فرموده ام که نوزاد را بخار پرورش دهند
(۵) پس روانه شد موافق کلام خداوند عمل نمود زیرا که رفتن به هر کریت که در روی اردنست ساکن شد (۶) و از اغان از برای ایشان
نان و گوشت را در صبح و نان و گوشت را در شام میاوردند و از هر مینوشیدند **بلیا** کنایه مفسرین و مترجمین ایشان غیر
از جریم لفظ او در عبارتی در حور بی در سرانی و کلماتی را در ابواب در ترجمه های عربی نفسان و در ترجمه های فارسی
بزاغ نموده اند ولیکن جریم این لفظ را نفس عرب کرده است و چون دای جریم ضعیف بود در این باب بحسب لغت طنا
معتقدین آن بنا بر غایتی که دارند در ترجمه لاطینیه لفظ عرب را تبدیل بغزبان و ذاع نموده اند و این امر سبب مضحکه و خند
شده است از برای منکرین ملت مسیحیه و استهزاء ببلوغ در ابواب دارند و هورن مسکین که محقق فرزند پسر و تسنن است مضطرب
شده است و از برای رفع غار و مضحکه مبل برای جریم نموده است و بظن غالب گفته است که مراد از لفظ او در عربیست
غزبان و ذاع و تمامی مفسرین و مترجمین را تسفیه کرده است بسه وجه و در صفحه (۶۳۹) از مجلد اول از نفس خود مرقوم
نموده و گفته است تشبیح کرده است بعضی منکرین ملت مسیحیه را اینکه چگونه جایز میشود که ذاع که از طوری ترجمه است از برای
پیغمبر خدا صبح و شام گوشت نان بیاورد لیکن اگر اصل لفظ را بر بینه استهزاء نخواهند نمود زیرا که او در جمیع عربیست نه
معنی ذاع و در همان معنی استعمال شده است در آیه (۴) از باب (۲۱) از سفر تانی از اخبار اقام و همچنین در آیه (۷) از باب (۴)
از کتاب نجیما و از بریشت زانی که از نفس علمای یهود است بر سفر تکیون معلوم میشود که این رسول مأمور بود که پنهان شود در
که در نواحی ایشان بوده است و جریم گفته است او در اهل بلده هستند که در حد عرب بوده اند و ایشان ایلپا را اطعام میدادند
و این شهادت از جریم بسیار خوب است اگر چه در ترجمه لاطینیه لفظ او در ذاع نفس کرده اند لیکن اخبار اقام و نجیما و جریم
لفظ او در ذاع عرب ترجمه کرده اند و از ترجمه عربیه معلوم میشود که مراد از این لفظ نه عربیست و نه ذاع و جا را چ که مفسر مشهور
یهود است این طور ترجمه کرده است و چگونه ممکن است اینکه گوشت بوسیله مرغهای نجس مثل ذاع و کرکس برخلاف شریعت
از برای پیغمبر پاک بیاید و حال آنکه این پیغمبر تابع وحای شرع بوده است و از کجا علم حاصل شد از برای این پیغمبر که این مرغها
نجس پیش از اینکه گوشت را بیاورند منقار و چنگال آنها نجس نبوده است و بر چینه مینه نزول نکرده است و اینکه این گوشت
و نان پاک بوده است و حال آنکه تا یکسال این امر میمند بوده است و چگونه نسبت این خدمت را بزاغ میتوان داد ظن غالب
اینکه اهل اریب یا اریوا این خدمت را به پیغمبر خدا کردند استماعی کلام پس الان علمای پرتسنن غمنازند در اختیار قول
این محقق و تسفیه باقی مفسرین و مترجمین غیر محصورین خودشان را با تسفیه این مسفیه و اعتراف نمایند بر اینکه این امر غلط است
و سبب مضحکه را با عقول است و غیر جایز است بجهنسه وجهی که این محقق وارد نمود **غلط بی و کفتر** در آیه (۱)
از باب (۴) از سفر ملوک اول با این نحو مرقوم شده است و واقع شد در سال چهار صد و هشتاد از بیرون آمدن اسرائیل
از مین مصر در ماه زو که ماه دوم سال چهارم سلطنت سلیمان بر اسرائیل بود که آغاز بنای خانه خداوند نمود و این غلط
در نزد مورخین و آدم کلارک مفسر در صفحه (۱۲۹۳) از مجلد تانی از نفس خود در ذیل شرح آیه مذکوره نوشت که مورخین
اختلاف داوند در تعیین زمان و اختلافشان بفضیل ذیل است در متن عبرانی (۴۸) چهار صد و هشتاد و نین و نواته
(۴۴) چهار صد و چهل در نزد کلیکاس (۳۲) سبصد و سی در نزد ملی کپور کا نوس (۵۱) یا نصد و نود در نزد یوسیف

اخلاط اناجیل کریمه

بالذاهذ ذیرا که عمر کسانیکه در زمان اول بوده اند اطول بود از عمر کسانیکه در زمان ثانی بودند **غلط چهارم چهارم**
 طبقاتیکه در قسم ثانی از اقسام ثلاثه مسطوره مشهوره ناست در چهارده تا چنانچه این امر ظاهر میشود از باب بیستم از سفر اول از اخبار اناجیل
 لهذا نیومن در حالت ثانی و محشر گفته است اتحاد واحد و ثلاث ضروری بود در ملک مسجده و الان عهد با چهارده مینماید
 زیرا که نسبت غلط بکتاب مقدسه نمیتوان داد **غلط چهارم پنجم و چهارم ششم** در باب (۱) از باب اول از انجیل
 با این عبارت مرقومست **بوزام هو صلی لعوزنا المعنی** بوزام عوزنا با تولید نمود و این غلط است بدو وجه **و چهارم اول**
 اینکه از این عبارت معلوم میشود که عوزنا بپیر بوزام است و حال آنکه چنین نیست زیرا که عوزنا این آخرا این بود اش این آخرا
 این بوزام است و سه طیفه در انجیل مفسر ساقط است و حال آنکه این سفر از سلاطین مشهورین بوده اند و احوال ایشان در
 باب ششم و (۱۲) و (۱۴) از سفر ملوک ثانی مذکور است و همچنین در باب (۳۲) و (۳۴) و (۳۵) از سفر ثانی از اخبار اناجیل و وجه
 از برای این اسقاط نیست سواي غلط زیرا که موزخ زمانیکه وقت را معین مینماید و طبقات اول زمانه نامنوبید و در این بین
 دو سر طبقه را اسقاط نماید البته چنین موزخ سقیمه و غلط کار خواهد بود **و چهارم ششم** از باب بیست و نهم از انجیل
 بعد از عرون همین واو ندارد چنانچه در باب بیستم از سفر اول از اخبار اناجیل و باب (۱۴) و (۱۵) از سفر ملوک ثانی مذکور است و
 از منجین فارستبر و عرش بر اصلاح کرده اند و ان تحریف و غلط است در کلام الهامی **غلط چهارم هفتم** در باب (۱۳)
 از باب اول از انجیل مفسر باین نحو مسطور شده است **سکتا ثیل هو صلی لزورنا بل** یعنی سکتا ثیل زورنا بل با تولید نمود و این
 غلط است زیرا که زورنا بل این فدیاست برادر زاده سکتا ثیل است چنانچه در باب (۳) از سفر اول از اخبار اناجیل مرقوم است
غلط چهارم هشتم در باب (۱۳) از باب اول از انجیل مفسر باین نحو مرقوم است **زورنا بل هو صلی لای** بود یعنی زورنا بل
 پدرایی بود است و اینهم غلط است زیرا که زورنا بل بیخ پسر دارد چنانچه در باب (۱۹) از باب بیستم از سفر اول از اخبار اناجیل مرقومست
 و در میان ایشان کسی نیست که مسمی باین اسم باشد این بازده غلط شده که در بیان نسب سبع از مسمی که صاحب انجیل اول است
 شده است و در قسم ثانی خواهد آمد در بیان اختلافات که بیان او با بیان لوقا از شش جهت اختلاف داده شد تا بازده هفده
 پسر در این بیان مفسر هفده غلط دارد **غلط چهارم نهم** در باب ثانی از انجیل مفسر فصتر آمدن مجوس باورشلم بسبب رؤیت ستاره
 مسیح در مشرق نوشته شده است که ستاره در پیش روی ایشان یعنی مجوس آمد تا بالای سر کودک ایشان داد و این غلط است زیرا
 که حرکت سبتر ستاره و همچنین حرکت صادقه بعضی ذوات الاذنا ب از مغرب بسوی مشرق و حرکت بعضی ذوات الاذنا ب
 از مشرق است بسوی مغرب پس بنا بر این دو صورت کذب مفسر ظاهر میشود یقیناً زیرا که بیت اللحم که محل ولادت مسیح است در
 جانب جنوب زاورشلم واقع است بلخ ابره حرکت بعضی ذوات الاذنا ب بلخ اثناعشر ذوات الاذنا ب جنوب لیکن این حرکت بسوی
 از حرکت زمین که الان مختار حکمای ایشانست پس حق این حرکت ممکن نیست مگر بعد از مدتی و انهم در مسافت قلبی که بعد از مدتی
 به احساس نمیشود بلکه حرکت انسان بسیار سریع است از حرکت ذوات الاذنا ب از شمال ب جنوب پس چگونه مجوس ستاره را در مشرق
 دیدند و ستاره از مشرق حرکت کرد آمد باورشلم و زاورشلم هم بیست کم و آمد فوق النجا بلکه طفل بود در سپید و ایشان در حال
 آنکه آمدن مجوس بچانه هر روز بود است و همچنین بیرون آمدن ایشان از خانه هر روز بیست کم و ستاره در روز غیر
 مرتبست یقیناً و اگر کسی گوید چه ضرر دارد که حرکت ستاره بخلاف حادثات معجزات مسیح علیه السلام باشد جواب گوئیم این سوال
 منافی انجیل و عقاید مسیحین است زیرا که ایشان از برای مسیح در طفولیت بلکه تا سی سال هیچ معجزه اثبات نمینماید چنانچه در امر
 ظاهر میشود از باب دوم و ابته (۱۱) از انجیل بوختا زیرا که بعد از معجزه انقلاب ب شراب در عروسی قانای جلیل در ابته (۱۱) از باب
 دوم از انجیل بوختا مگر باین اول معجزه بود که از مسیح علیه السلام صادر شد و صاحب فدا الا نوار در صفحه (۷) از جلوه سادس از
 نسخه مطبوعه مشرق مرقوم نموده است و عبارت او بقراین چنین است از خلاوند عینی در طفولیت هیچ معجزه صادر نشد بلکه

در بیان بعضی غلط

با کمال عجز و تواضع اطاعت مریم و یوسف مینمود و از سنا بر اطفال بیخادم هیچ امتیازی نداشت انتهى کلامه بالفاظه
بدانکه این وجه الزامی است در اعتقادی زیرا که ما جماعت مسلمین در طفولیت از برای عبودیت علیها سجدت ثابت مینماییم چنانچه
شرح تکلم انحضرت در طفولیت در سوره مبارکه مریم مسطور است **عَلَّمْنَاهَا جَمْعًا بِمَا كُنَّا نُوْحِي إِلَيْهَا مِنْ أَمْرٍ** از باب اول از انجیل تا بیجا
مرقومست این آیه کلی و بیل دیشش **نَوْمِيَا مَيْدِي دِي شِلِي مِيرَا مِي مَار دَابِي بَدِي نِي مِيرِي هَا يَنُو لَنَا بِي تَا طَنَا وَ بِي ت**
قَارِي شَمِيرِي عَا نُو شِل دِي شِس نُو رِي جَان اَمَان اَلِه اَسْمِي التَّرَجِبَا لِعَرَبِي وَ هَذَا كَلِمَةٌ كَان لَكِي نِي مَقَابِلِ بَالْتَبِي الْقَائِلِ هُو الْعَدُو
تجمل و نلد ابنا بدعون اسمها نوبل الذی نفسره الله معنا و اینهم برای ان واقع شد تا تمام کرد کلامیکه خداوند بر زبان
پیغمبر گفت که اینک عذرا ابسن شده پسر او رد بخواهند نام او را عا نوبل که نفسرش اینست خدا با ما انھی و مراد ان پیغمبر
در نزد علمای مسیحی اشعیا علیه السلام است که در ذاب (۱۴) و باب (۷) از کتاب خود گفته است (۱۴) بنا بر این خود خداوند اشعیا را
خواهد داد اینک عذرا حامله شده پسر را خواهد زایش و اسمش را عا نوبل خواهد خواند **مَوْلَا كُو بِلْ** این غلطست
بوجوهی **وَجَمَاوَلْ** های بولناهای ثابت است این لفظ هم علم است بر زن جوان شوهر دار و غیر شوهر دار مانند رخت
و علمای یهود که این لفظ در باب سوام از سفر امثال سلیمان واقع شده است و معنی او مرثه شایسته شوهر دار است و این
لفظ در کلام اشعیا و در تراجم یونانی مرثه شایسته شوهر شده است مراد از ترجمه یونانی تراجم ثلثه است یعنی ترجمه ایکو شپلا و ترجمه
تهودوش و ترجمه سیمیکس و این سه ترجمه در نزد مسیحی از تراجم قدیم است اول در دستا ترجمه شده است ثانی در دستا و ثالثه
در دستا بعد از مسیح و این سه ترجمه در نزد فدماهی مسیحی بسیار معتبر بود خصوصاً ترجمه تهودوش و پوری در کتاب خود که در
پایان لغات عبرانی تصنیف کرده است و کتاب عبریه شهریه است در بیان علمای پروتستانت گفته است این لفظ معنی باکره و
مرثه شایسته است پس بنا بر قول پوری این لفظ مشترکست ما بین این دو معنی و قول او اولاً مسلم نیست در مقابل نقاسر یهود که
اهل لسانند و ثانیاً بعد از تسلیم میگویم محل این لفظ بر معنی باکره خاصه بر خلاف نقاسر یهود است و تراجم فدیم محتاج بدلیل
و انچه صاحب میزان الحق در کتاب خود که مسیحی بجمل الاشکال است گفته است معنی این لفظ نیست مگر باکره محکم صرف و غلط است
کافیست در رد او انچه ما نقل کردیم در همین وجه **تَمَكِبْ** بگارت حضرت مریم در نزد علمای پروتستانت مسلم نیست چنانچه در
صفحه (۱۴۳) از کتاب **تَفْهِيْمُ مَوْسَى** از نفع مطبوعه **شَمَا** تصریح با این مطلب نموده است که لو طبرین بگارت مریم را قبول ندارند
در موضع مناسب ازین کتاب عین عبارت منقول خواهد کرد **وَجَمَاوَلْ** از کتاب اشعیا معلوم میشود که اسم آن پسر را بدینسان
باشد و مسیحی کسی معنی با این اسم نموده است نه پدر و نه ماد را و بلکه ایشان را و اسمی بی شوع نمودند ملکی که بنحواب یوسف بخار
آمد گفت اسم و زایشوع بگنارید که معروف بعینی است چنانچه در ذاب (۲۱) از باب اول از انجیل عهده مرقوم شده است و در باب
اول در ذاب (۳۱) از انجیل لوقا جبرئیل آمد پیش مریم و گفت اینک حامله شده پسری خواهی آورد و او را اسمی بی شوع خواهی نمود
پس احدی عینی زامستی بعا نوبل نموده است نه پدر و نه ماد و نه جبرئیل و نه ملکی که بنحواب یوسف بخار آمد پس صدان این
بشارت مسیح و مریم خواهند بود **وَجَمَاوَلْ** فصد که این قول در او واقع شده است شهادت نمیدهد بر اینکه این قول
در حق عینی باشد زیرا که حاصل فصد اینست که ذابین سلطان از ام و قاقح ملک اسرائیل آمدند باورشلم از برای بخار به
ملک یهود پس پادشاه یهود خوف شد بدی کرد از اتفاق ایشان خداوند وحی کرد با اشعیا که بگوید از برای شلش خازن
این دو سلطان بر تو مسلط خواهند بود بلکه بزودی سلطنت ایشان زایل خواهد بود و علامتی از برای خرابی ملک ایشان بیان
کردن علامت اینست که امر مرثه شایسته حامله شده و پسری خواهد زایش و پیش از آنکه این پسر عیسی خیر و شایسته باشد زمین این دو
ملک خراب خواهد شد و ثابت شده است که ارض قاقح بیست و یکسال بعد از انچه خراب شد پس لا بد با بدولادت اینمورد
قبل از خرابی این زمین باشد و لا انکر ولادت عینی علیه السلام هفصد و بیست و یکسال بعد از خرابی ارض قاقح واقع شد

واقعه کربلا

علمای یهود در مصداق این خبر اختلاف دارند و بعضی اینکه مقصود اشعیا علیها السلام زن خود است میخواند بفرماید
 زن من حامله شد و پسری زاد و منواله خواهد بود پیش از آنکه آن پسر متولد شود و شراب بنام این دو ملکی که نواز ایشان میری
 خواهد کرد بد تا صبح هر دو اکثر بنسبت مصیبت کوی بل این قول قریب قیاس است و در نسیب که مقصود همین باشد غلط
 پنجاه و یکم در آیه (۱۵) از باب ثانی از انجیل متی باین نحو فرموده است: **و یلی ناما هل مونی دهر و دیس و پیش تو میآیند**
 و پیشی مرا من ما را این بنا بر میری درین مصر قریب لیلی لینیونی المعنی و اوقات هر دو پس در انجا آمده یعنی مسیح تا کلامیکه
 خلاوند بزبان پیغمبر گفته تمام کرد که از مصر بیرون روانده ام و بنی قایل این قول هوش علیها السلام است و متی در اینجا اشاره
 کند بآیه اولی از باب (۱۱) از کتاب هوش و این غلط است زیرا که آن آیه علاوه بر این است که در ذرا که زجر آیه بخارسی این
 خواست (۱) هنگامیکه اسرائیل طفل بود و برادر و ست میداشتم و اولاد او را از مصر طلب کردم پس این آیه مشعر است باحسان
 خدا و فضیلت حق نسبت ببنی اسرائیل در عهد موسی علیها السلام و متی صفر جمع را بمفرد و ضمیر غایب را بمنکمل تبدیل کرده است
 در حق عیسی صادق باشد و تا بعین متی از علمای یهود و تفسیر هم اغلب تراجم فارسی و عربی را از کتاب هوش ترجمه کرده اند
 تا این بشارت در حق عیسی صادق بیاید از انجیل زجر مطبوعه بیروت نشاء و همچنین زجر فارسی مطبوعه مشهد و همچنین
 زجر فارسی مطبوعه مشهد و هکذا از زجر کلدانی و سرانی و قدیم و جدید هدیه ام الله ولیکن صاحب زجر مشهد در دست زجر
 کرده است لیکن با هم این تحریفان خیانت متی مخفی نخواهد بود بر کسانیکه باب مذکور را از کتاب هوش مطالعه کنند زیرا که در آیه
 (۲) از باب مذکور در حق مدعون باین نحو فرموده است (۲) هر قدر بکرا ایشان را دعوت کردند از ایشان دو کز آن بودند
 بعلم ذبح نموده و باصنام تراشیده شده بخور کردند و این امور در حق عیسی علیها السلام صادق نیست یقیناً بلکه نسبت این امور را بر
 یهودها شک معاصر مسیح بودند هم نمیتوان داد بلکه یهودها شک با صد سال قبل از ولادت مسیح بودند تا ثانی این امور غلط
 زیرا که با صد و سی و شش سال قبل از میلاد مسیح جماعت بنی اسرائیل عبادت صنم را تو بر کرده بودند و بعد از آن دیگر بیست
 نشاند چنانچه تمامی تواریخ شاهدانند تا میباشند **غلط پنجاه و دوم در آیه (۱۴) از باب ثانی از انجیل متی و زجر فارسی**
 باین نحو مرقوم است چون هر دو پس دید که همو میان او را سخن نمودند بسیار غضبناک شدند فرستاد جمع اطفالی را که در بیت
 لحم و تمامی تواریخ آن بودند از دو ساله و کمتر موافق و تمسکه از جو سیان تحقیق نموده بود بقتل رسانیدند تا بنی این غلط است نقل
 عفاً اما نقلاً احدی از مورخین معتبرین غیر از مسیحین این حادثه را ننوشتند پس فی مودخ و غیره از علمای یهود که وقایع
 زمان هر دو پس را مینوشتند و عیوب و جرائم او را انحصار و تحسین مینمودند و حال آنکه این حادثه ظلم عظیم و عیب جسیبی است اگر
 چنین امر واقع شده بود البته همه مینوشتند اگر احدی از مورخین مسیحی نوشته باشد اصلاً اعتماد بر تواریخ خواهد بود زیرا که از
 انجیل قیاس نموده است و اما عفاً زیرا که بیست و یکم بلده صغیر بیست نه کیلوا و از اورشلیم قریب بود و بعد در تحت حکومت
 بود نه غیر بیست و نه داشت تا آنکه داشت با سهل و وجهی که تحقیق نماید که چگونه بفلان کار و انفراد در میان انور حضرت مسیح تا
 در میان انور در وقت ولادت با مادرش مریم و پدره مسوعی او پوسف بخارد بدند و فلان هدیه را هم کند و انبندند پس محتاج
 نبود باینکه اطفال معصومین را بقتل برسانند پس ثابت شد که ترجمه عفاً و نقلاً غلط **غلط پنجاه و سوم در آیه**
 (۱۷) از باب ثانی از انجیل متی در شده است (۱۷) انگاه کامل شد انچه از آرمیای پیغمبر گفته شده بود که میگفت (۱۸) در
 آواری شنیده شد از آواری و کبر و فغان بسیار که زاجل بر فرزند خود میگرفت و از دیشلی گماره میبخت چرا که پیدانمودند
 یعنی فرزند آن زاجل و این هم غلط و تحریف است از متی زیرا که اینمضمون واقع شده است در آیه (۱۵) از باب (۳۱) از کتاب
 ارمیا و هر کس که آیات قبل و بعدش را بخواند میداند که اینمضمون در حادثه هر دو پس نیست بلکه در حادثه زجر حضرت
 که در عهد ارمیا علیها السلام واقع شد که چند هزار از بنی اسرائیل مقبول و چند هزار هم اسپر و بسوی ابل فرستاده شدند و چون

در اثبات وقوع اغلاط

در میان اسرار و مقبولین از اولاد زاجل هم بودند لهذا روح او در عالم برزخ متاثر شد پس خداوند وعده داد که اولاد زاجل
دوباره باورشلم برگردند **ثانی** که از تحریر و تصدیق معلوم میشود که احوال این عالم مکشوفست از برای اهل عالم
برزخ هرگاه با قاریان مصافی برسد ایشان در عالم برزخ متاثر میشوند و اینها لغت است با عقیده فرشته بر و تسنن
غلط پنجاه و چهارم در باب (۳۰) از باب ثانی از انجیل مفسر مسطور است (۲۳) و آمده بیلده مسیحی بنا صوره ساکن شد
یعنی مسیح تا آنچه بزبان انبیاء گفته شده بود تمام کرد که بنا صوری معروف خواهد شد این هم غلط است و چنین چیزی در کتابی از
کتاب انبیاء دیده نشده است و علمای یهود اینچنین را زور و هتان میدانند بلکه اعتقادشان اینست که از جلیل هیچ پیغمبری بعوث
نشده است تا چه رسد بنا صوره چنانچه در باب (۵۲) از انجیل و مختار قوم شده است عبارت فارسیه یوحنا اینست (۵۲) که
جواب وی گفتند مگر تو نیز جلیل هستی و مگر تو نیز کن و بین که هیچ نبوی از جلیل بعوث نشده و نخواهد شد و علمای مسیحی اعتقاد
ضعیفه داده در این باب دارند و لیکن قابل التفات نیست **غلط پنجاه و پنجم** در باب اولی از انجیل مفسر باین نحو
در شده است **بانی یومینی تیلی یوخنان** معنی **دانا و مکرر زواجنا زایی دیهود المعنی** (۱) در آن ایام بجای تعبد دهند در
بیابان یهودی بر ظاهر شد و موعظه کرده و میگفت آنچه چون در انجیل مفسر مانی ذکر جلوس آرکلاوس بر سر بر یهودیت بعد از موت
او ویر کشن یوسف بخار و زوجه او یعنی حضرت مریم بنواحق جلیل واقامت ایشان در ناصره مرقوم شده است پس شارال بلفظ
اند زان ایام ما ذکر خواهد بود یعنی مطالبی که مذکور شد فعلیهذا معنی به اینطور خواهد بود زمانیکه آرکلاوس بر سر بر
سلطنت نشست و یوسف بخار بنواحق جلیل بر کشت یوحنا تعبد دهند آمد و مشغول موعظه شد و این غلط است یحیی
زیرا که حضرت یحیی جلیل بیست و هشت سال بعد از امورات مذکوره شروع بدعوت نموده است بنا بر عقدا ایشان
غلط پنجاه و ششم در باب (۳) از باب (۴) از انجیل مفسر باین نحو مسطور شده است (۳) زیرا که هر دو پس یحیی زاکریا
در بند نهاد و در زندان انداخته بود بخاطر هر دو باین برادر خود فلبس آنتی و این غلط است زیرا که اسم شوهر هر دو یاهو بود
بوده نه فلی پس چنانچه یوسفین موزع در باب پنجم از کتاب (۱۱) از تاریخ خود مرقوم نموده است **غلط پنجاه و هفتم** در باب
(۲) از انجیل مفسر (۳) باین نحو مرقوم شده است ایشانرا گفت یعنی مسیح فریبنا ترا مگر بخوانده ای یا آنچه داود در فغانش کرده اند
که گرسنه بودند (۴) چطور بخانه خدا دامه تا نهایی تقدیر را خورد که خوردن آن بر او در فغانش جلال نبود بلکه بر گاهنان
فقط یعنی خوردن آن از خصایص گاهن بوده قول او داود در فغانش آنچه و همچنین خوردن آن بر او در فغانش این دو قول غلطست
چنانچه عنقریب در غلط نود و دو خواهد آمد **غلط پنجاه و هشتم** در باب (۱) از باب (۲) از انجیل مفسر باین نحو مرقوم شده است
(۱) انگاه یعنی که بزبان ارمیای نبی گفته شده بود تمام کشت که سی پاره نقره را برداشتندهای آن قیمت کرده شد آنچه در این غلط
یفتا چنانچه در ابواب انبیا مذکور خواهد شد انشاء الله یعنی در باب ثانی **غلط پنجاه و نهم** در باب (۲) از انجیل مفسر
(۵۱) بزجهت فارسی باین نحو مرقوم شده است (۵۱) که ناگهان پرده هیکل از سر تا پا دوپاره شد و زمین منزلزل و سنگها شکافته
(۵۲) و فبرها کشاده شد و بسیاری از بندگان هفتاد سن که از امید بودند برخواستند و بعد از آن سن وی یعنی مسیح
از قبور برآمده بشهر مقدس رفتند و بر بسیاری ظاهر شدند و این حکایت کذبست جز ما فاضل نوزن که حاوی انجیل است در این
مورد مضطر شده و دلایل در کتاب خود ابراز نموده است بر جلالت این حکایت بعد گفته است این حکایت کذبست و غالب اینک
امثال این حکایات کاذب بعد از خرابی اورشلیم در میان یهود رایج بود شاید کسی این حکایت را در طائیفه نخبه عبرانی از انجیل مفسر
نوشته باشد بعد کاتب حاشیه را داخل من کرده باشد و از من بدست شرح افتاد پس بحسب آن من نیز جبر کرده ام و از حاشیه غلط
جز و کایم الهای شد انشی **مصنف کو پد** و ال بر کذب این حکایت و جوئی است **و جماد اول** جماعت یهود در روز دوم از
صلب مسیح علیقدر رفتند پیش پلاطس تا که گفتند انا این مرد ضال مضل یعنی مسیح انبیاء الله در جات خود گفت که من بعد از

کثیره واقعه در انجیل

سه روز از میان مرده ها خواهم برخواست پس خوبست که شما امر نما شد حسرتنا سه روز فبر او را مضبوط نمایند و موخ در همان
باب نوشته است که پیرا طس و زوج او بقتل مسیح ذاضی بودند پس هرگاه این امور در وقت قتل با بعد از قتل ظاهر شده بود چنان
بود عنود جرات نمیکردند بروند پیش خاک عرض حال نماید و حال آنکه پرده هیکل پاره و سنگها شکافته و فو و باز شده و اینها
زنده شده و چهار ساعت ظلمت تمام دنیا را گرفته بود در وقت قتلش پس با وجود همه اینجرات و خوار و خا ذات از برای پیرا طس
و سایر یهود مشهور کردید در اول هم خاک را ذاضی بصلوات مسیح نبود پس چگونه جماعت یهود جرات میکنند بروند پیش خاک را
بگویند این خصال مصلی البتة خاک حد و ایشان میشود و این جماعت را تا کنون بیکر و همچنین چندین هزار کس ایشان را تا کنون میکنند
و چنان تا کنون اینکه این امور از ایات عظیمه و علامتات جسمه است پس اگر در وقت صلیب از مسیح صادر شده بود جمع کثیری از مردم
و یهود ایمان میآوردند و مخلص مسیح میکردند بنا بر عادت جاریه با نغمی بینی و قوی که روح القدس بر خوار بون نازل شده و ایشان
بالسنه مختلفه تکلم نمودند مردم تعجب کردند و سه هزار کس در القوا ایمان آوردند چنانچه در باب ثانی از کتاب اعمال خوار بون مر قومه
شده است و این امور بجز این عظم و اجل است از حصول قدرت بر تکلم و سخن گفتن با سنه مختلفه و لغات منفرد و چنانچه
آنکه بسیار مستبعد است که این امور عظیمه ظاهر مشهوره را احدی از موتیخین از زمان ایشان تا نو پسند غیر از متی و همچنین موتیخین
طیفته تا نبر که فریب بزمان اول بوده اند و اگر چنانچه مسیح بجهت سوء دیانت و عناد تحریر نموده اند و افسوس که باید با بدایت
مواظفت نموده بنویسند بخصوص اوقات که حویص نرین مردم بود در تحریر انجیل و همچنین تشیع تا می داشت در تحصیل افعال و احوال
مسیح علیه السلام چنانچه از باب اول از انجیلش معلوم میشود و باب اول از کتاب اعمال خوار بون و چگونه منصرف است که از باب انجیل
اربع طالات غیر عجمی را بنویسند و این امور از عجیبها هم ایشان بنویسند مر قومه و لوقا پاره شدن پرده هیکل را بنویسند و سایر
امور از مر قومه ننمایند و چنانچه مر قومه پرده هیکل گمان و در غایت لطافت بود پس انشقاق او از بالا تا پایین از برای این صله
چه معنی دارد هرگاه پرده بان لطافت پاره شود بنای هیکل البتة باید منهدم شود بل آنکه این وجه مشرک او را در است بر انجیل
ثالثه و چنانچه فیام کثیری از اجساد مفدسین منافض و مخالف است با کلام پولس زیرا که او میگوید اول کسی که
از قبر برخاست حضرت مسیح است چنانچه در نوع ثانی در بیان اختلافات از همین فصل مذکور خواهد شد انشاء الله پس حتی
آنستکه فاضل بودن گفت و از کلام فاضل مذکور معلوم شد که مترجم انجیل عتی حاطب اللیل بعضی همزم کس شب بوده است و در
نمیکدشت مابین رطب و بابس پس هر چه در من میدید خواه صحیح و خواه غلط تحریر میکردم و ترجمه میکردم و در کتب مسیحی هستی از
نوشته اینها را با شخص غافل بنویسند مضمون همچو کتابی را از برای خود و وسیله نجات قرار دهد و الله کرامت که منظور من حق پر
نباشد بلکه تقلید آباء و اجداد را از برای خود شعار قرار دهد غلط است که در کتاب (۱۳) و این (۱۴)
از انجیل عتی در جواب آنها شکر از حضرت عیسی مجزه خواستند باین نحو جواب داد (۱۵) این هر که جوید و بی و قریب از خج نیست
و حق نیستنا بیجا نال و نیشنا لیش بوالله شو بون من نیشنه دیوان بتیا سبت در اخیر و در بی یونان کو کثیره
دیوانا کوزا طلالا ایما می و طلالا لوتی هتخات هاری برونی دینا شاطلالا ایما می و طلالا لوتی المعنی (۱۶) در
جواب ایشان گفت فرشته شربوزنا کارا بی مطلبند یعنی مجزه و این بدیشان عطا شود جز مجزه بونس نبی (۱۷) زیرا چنانکه
بونس سه شبانه روز در شک ماهی ماند پس ایشان نیز سه شبانه روز در شک زمین خواهد بود و ذاب (۱۸) از
انجیل عتی باین نحو فرموده است در ترجمه فارسی فرشته شربوزنا کار مجزه مطلبند و مجزه بایشان عطا خواهد شد بجز مجزه
بونس نبی الخ پس در اینجا هم مراد مجزه بونس پیغمبر است چنانچه در قول اول مراد همین بود و در این (۱۹) از باب (۲۰) از
انجیل عتی قول هود در حق مسیح این بوده است گفتند ای اقا یعنی جماعت یهود بجا که ما را یاد است که ان کراه کنه و قوی
زنده بود گفت بعد از سه روز بر میخیزم (۲۱) پس بفرمانا سه روز قبر را حراست کنند مبادا اشاکر دانش در شبانه روز بدن

باب اول از کتاب اندیشه الاخلاق

اورا بد زدند و مردم گویند که از میان مرده کان برخواست و کراهی اخرا ز اول بد ز شود و اقوال و آیات ثلثه پیشهم
 غلطند زیرا که مسیح در چهاردهم یا نوزدهم نپسان روحی در میان آن از بعثت بنا بر اعتقاد ایشان در روز جمع قریب بظهر
 مصلوب شد چنانچه صاحب نورا لا نوار در صفحه (۵۴) از جلوه سادس بنا بر تخریط و عبره ششده مرقوم نموده است و همچنین
 از باب (۱۹) از انجیل بوخا معلوم میشود و در ساعه نروقات کرد با لای ذار و یوسف و نقد بموس جدا و از سیلاطین نزدیک
 نبرد با اثناب خواستند پس کفن و دفنش نمودند بطریقه چنانچه در باب (۵) و آیه (۳۴) از انجیل مرقس مرقوم شده است پس
 لا محاله دفن مسیح در شب شنبه خواهد بود و در ساعه روز یکشنبه قبل از طلوع اثناب از قبر غایب شد چنانچه در باب (۲۰) از انجیل
 بوخا مرقوم شده است پس در قلب زمین سه شبانه روز ماند بلکه دو شب و یکروز ماند و بعد از سه روز برخواست فعلیها این
 غلط شد و چون این اقوال ثلثه غلط بودند تا پس و تا شکر گفته اند این نفس از جانب حق است نرا قول مسیح و این دو غلط مسیحی
 گفته اند مفصود مسیح اینکه چنانچه اهل بنوا با شماع موعظه ایمان آوردند و از بوسه علیها موعظه نخواستند و کذا لک مردم با یاد ازین
 موعظه نخواستند بلکه با شماع موعظه ایمان بیاوردند کلام این دو غلط مسیحی تمام شد پس بنا بر تخریط این دو غلط از سوء فهم متع
 ناشی شده است پس معلوم شد که معنی انجیل خود را با الهام نوشته است پس چنانچه در اینجا مراد مسیح از تفهیم است و بغلط واقع
 شده است همچنین ممکن است عدم فهم او در مواضع دیگر و نقل و غلط باشد پس چگونه میشود اعتماد کرد بر تخریطات او و چگونه الهام
 بگویم تخریطات او و احوال آنکه کلام الهامی غلط نمیشود **مصنّف گوید** در روز جمع سیزدهم شهر شوال المکرم است که غلط
 باشد مسیحی در دار الخلافه طهران تحت بالامن و الامان بنیادت طالبی حضرت مستطاب فلدّه کبدالقول ابن الرسول القبول
 قبله الانام کف الا زامل و الا ایام المقبول عند الدول الثاقذامره فی کل الملل مروج شریعت جلد سبتا المرسلین سبتا لاسلا
 و امام المسلمین سبتک و مولای بل سبتا العلماء المرقچین و رئیس العلماء و المجتهدین و مؤتد المذکر و الذین اقای القامیز **نرب**
الغاید بن انا مرجع ما دام الله انام فادنه و افاضه الی یوم الذین تجی اجلاده الطیبین الظاهرین صلوات الله علیهم اجمعین
 نشرق حاصل نموده دیدم سفر کبر و دولت جمهوری فرانسه که منی عسبوا الوامپا شد با بکنفر مخرج در حضور مبادله مشرف
 هستند و سفر مدکور مذهب کاتولک را داشت بتقریب محبت مقولت و مصلو بیست حضرت مسیح بهمان آمد مصنف جفر استکا
 سابق الذکر را بر سفر مزبور برادر نموده بعد از تاقل بسیار بجز و انکسار خود اعتراف نمود و گفتا بختل را با پداز با پ اعظم
 سوال نمائیم حضرت امام همام مدظله العالی علیه دوس الانام فرمودند پاپ اعظم تکلیفی ندارد بجز اینکه بگوید غلط است بجز اینکه
 این اشکال لا ینزل است **غلط شخصیت** در باب (۱۷) از انجیل متی باین نحو مرقوم شده است (۲۷) **سبب هدیرالی**
برود نادنا شاد آئی بنیش بوختنا دبا بوغم ما لا خودایکایت با ریح لیا شانا شانا آخ بلی خانو (۲۸) طر و ساعیمار وین الوخا
وایت قاشی بکلنی نا الا خادلی طغی مونا هل بخازی لیر و غی ونا شابی تا یا بملکوتی المعنی (۲۷) زیرا که پسران خوا
 آمد در جلال پدر خویش با ثغان ملائکه خود و در آنوقت هر کس بر موافق اعمالش جزا خواهد داد (۲۸) بر استی شما بگویم کتا
 در اینجا حاضرند که مرگ را نخواهند چشید تا پسران را بر بینند که در ملکوت خود میاید و این بجز غلطت زیرا که تمامی آنها بکه
 اینجا حاضر بودند مرگ را چشیدند و اسخو انهای ایشان پوسیده و خاک شد و قریب هزار و هشتصد و پنجاه سال از موت ایشان
 گذشت و احدی از ایشان ندید پسران را که در ملکوت خود و مجد پد و با ملائکه بیاید و هر کس بر موافق عمل خود جزا است
غلط شخصیت چهارم آیه (۲۳) از باب دوم از انجیل متی باین نحو مرقوم شده است **وای من دکار بلو خون**
یا هامید بنا عیر و تون انخون لهی خینا سب طر و ساعیمار وین الوخون لے تمیمی تونون مدینانی دیت پسر اهل دل و
برون دنا شالمعنی و وقتی که در یک شهر بر شما جفا کنند بشهر دیگر فرار کنید زیرا بر استی شما بگویم از هر شهرهای ایشان
 نخواهد پرداخت تا پسران ابد و اینهم غلط است زیرا که حواریون شهرهای اسرائیل را قتل کردند و مردند و از مرگ ایشان

در باب احوال کتب مقدسه

زبانه بر هزار و هشتصد و سی سال گذشت و حضرت مسیح نیامد در ملکوت خود و آنکه میفرمود بر آسمانی میگویم در روح
نمود باقی من الا فناء علی الانبیاء علیهم السلام و این دو قول قبل از عروج بوده و اما اقوال او بعد از عروج اینهاست **عَلَطُ**
شَکَّتْ وَ نَجْمٌ نَاشِئٌ وَ شَمْسٌ دُزَابَةٌ (۱۱) از باب پنجم از مکاشفات بوختا یا بن خود فرشته است از قول مسیح
ها بتایون جلدی المعنی فرمود بزودی میایم و در باب (۲۲) از کتاب بعد کوراقوال عینی طیار یا بن خود فرشته است
دزابه (۷) و هاتایون جلدی یعنی آگاه ناشد من زود دارم میایم آیه (۱) و میری ایللی لا ما خیت مفریحی فرمائی دینوی
و آهاگا با سبب دهور زینا قرین المعنی و مراکت یعنی مسیح کلام نبوت این کتاب را مبرمکن زیرا که وقت نزدیک است آیه
(۲) بتایون جلدی یعنی زود میایم و حال این اقوال معلومست محتاج به بیان نیست بحسب این اقوال طیار اولی از مسیح
اعتقادشان این بود که در زمان ایشان مسیح خواهد آمد و قیامت هم بر پا خواهد شد و خودشان را اهل آخر الزمان میدانستند
و بزودی در فصول اشبه عقاید ایشان در باب نزول مسیح شروع و مفصل مرقوم خواهد شد انشاء الله تعالی **عَلَطُ**
شَکَّتْ وَ نَجْمٌ نَاشِئٌ وَ شَمْسٌ دُزَابَةٌ (۱) از باب پنجم از رساله ما و معنویان یا بن خود فرشته است شمایون
صبر نمایند و طوبی خود را قوی سازند زیرا که آمدن مسیح نزدیک است **عَلَطُ وَ قَرَأَتْ** (۷) از باب (۳) از رساله اولی
طیارین یا بن خود مسطور است لیکن انتهای هر چیز نزدیک است هشبار شده و بنماز سپیدار باشد **عَلَطُ شَمْسٌ دُزَابَةٌ** (۱۸) از باب پنجم
از رساله دوم بوختا یا بن خود مسطور شده است ای اولاد ساعتان خود دنیاست چهارم در باب (۳) از رساله اولی پولس اول
تسالونیکان آیه (۱۵) یا بن خود رقم یافته است که این بشما از کلام خدا میگویم ما زنده و باقی هستیم تا آمدن خداوند و بر خستگان
سبقت نخواهم جست (۱۶) زیرا خود خداوند بصدا و آواز رئیس ملائکه و بصورت خدا از آسمان نازل خواهد شد و مردهگان
مسیح اول خواهند برخاست (۱۷) آنکه ما کزنده و باقی هستیم بافقان ایشان در بر بوده خواهیم شد تا خداوند زاد و دهواستقامت
کنیم و همیشه با خداوند خواهیم بود **عَلَطُ شَمْسٌ دُزَابَةٌ** (۵) از باب (۳) از رساله پولس فیلیپیان یا بن خود مرقوم است خداوند نزدیک
یعنی آمدن مسیح **شَمْسٌ دُزَابَةٌ** (۱۱) از باب دهم از رساله اول پولس بفرانیان یا بن خود فرشته است ما اهل خانه آخر هستیم
عَلَطُ هَفْتٌ دُزَابَةٌ (۱۵) از رساله مذکوره آیه (۵۱) یا بن خود رقم شده است همانا ستری بشما باز میگویم که هر خواهیم خستید
لیکن هر متعبر خواهیم شد (۵۲) در لحظه در طرفة العینی بجز در فواخس صورتان زیرا اگر ناصبر خواهد داد و مردگان بقتل
خواهند برخاست و ما متعبر خواهیم شد پس این هفت قولی که منقول شد دال است بر آنچه سابقا ذکر نمودیم که طبقه اولی
مسیح نزول مسیح و پیام نیامت زاد در زمان خود میدانستند و چون اعتقاد ایشان این بوده است لهذا اقوال مذکوره محول
بر ظاهر و غیر مؤول خواهد بود پس لا بد از غلطت فعلیها این هفت غلط شد **عَلَطُ هَفْتٌ نَاشِئٌ وَ شَمْسٌ نَاشِئٌ**
وَ شَمْسٌ دُزَابَةٌ (۲۴) از انجیل متی مرقومست که عینی علیهم السلام بر کوه زینون نشسته بود و جمعی بخدمت او آمدند و از
علامات خوابی مکان مقدس و نزول مسیح و وقوع قیامت سؤال کردند و علامت هر زبانیان فرمودند پس اول علامت خوابی مکان
مقدس زبانیان فرمودند و بعد ازین حادثه در آن ایام بلا مهلت نزول مسیح عینی قیامت خواهد بود پس باب مذکور تا آیه (۲۸)
منعلق است بخوابی مکان مقدس و از آیه (۲۹) تا آخر باب بنزول مسیح منعلق داد و مختار فاضل پالس و اسنرو غیر ایشان
از علمای مسیحیه هم همین است و ظاهر از منبأ درسیان کلام هم همین مطلب است و هر کس غیر ازین قول را اختیار نماید خطا کرده
و بکلام او نباید گوش داد و بعضی آیات باب مذکور اینست آیه (۲۹) و بعد از رجعت آن ایام در القور انساب ثار طیب خواهد گشت
و ماه نور خود را نخواهد بخشید و ستاره گان از فلک خود ساقط و قوت آسمانها منزل خواهد شد (۳۱) و در آنوقت علامت فرشتگان
انسانی بر فلک ظاهر خواهد کرد و بد و آنکه جمیع طوائف زمین سینه روی خواهند نمود و خواهند دید فرزندان را بر ابرها
آسمانی که میاید با قدرت و جلال عظیم (۳۱) و فرشته های خود را خواهد فرستاد با صورت بلند و از آنها بر کبریا کائنات جمع

در بیان بعضی احوال

خواهند نمود از اطرافت و بعد از اقصای خاک تا بطرف دیگر (۳۴) بدرستی که بشما میگویم که تا جمیع اینچیزها کامل نکرده
این طبعه منقرض نخواهد گشت (۳۵) و هر آنکه آسمان و زمین زایل خواهد کرد بدو و کلام من زایل نخواهد گشت بنا بر این است
پس لابد است از اینکه بعد از خرابی مکان مقدس بلا مهلت معتد به نزول مسیح و قیامت واقع شود چنانچه قول او فی الفور در
آن ایام بوضوح تمام بر این مطلب دلالت دارد پس لابد باید معاصرین مسیح علیهم السلام را مورد تشریح و تفسیر بدانند یعنی خرابی بیت و نزول
مسیح و ترویج قیامت را چنانچه قول او این طبعه منقرض خواهد شد تا این امور را ندیده باشند و محبت در این مطلب لطیف خواهد
و مسیحیانی که در طبعه اولی بودند همین بوده است از برای اینکه قول مسیح علیهم السلام زایل نشود لیکن زمین و آسمان زایل نشود و قول
مسیح زایل شد و حق باطل شد العباد بالله و همچنین در باب (۱۳) از انجیل مرقس و باب (۲۱) از انجیل لوقا خبر میدهند که در آنجا
واقع گردیده است پس این قصه در آن دو انجیل هم غلط است پس تا جمل ثلثه بر تخریب غلط اتفاق دادند و باعتبار سه انجیل سه
غلط شد غلط هفتاک و نهم تا هشتاک و یکم در ذاب (۲) و باب (۲۴) از انجیل مرقس قول مسیح علیهم السلام را این نحو
شده است طر قضا بهیرون الو خون دلای شاشیفنا الخاکی یا الکی یا دلای هبوا یا سیرتا یعنی بدرستی که بشما راست
میگویم که در اینجا یعنی بنای هیکل هیچ سنگی بر سنگی گذاشته نخواهد شد مگر اینکه ابتدا خنجر خواهد کرد بدین فکر علمای
پروتستانت تصریح مینمایند بر اینکه بنای بنا در موضع هیکل ممکن نیست بلکه هر غارتیکه در اینجا بنا میشود فی الفور منهد
میکردد چنانچه حضرت مسیح خبر داد و صاحب تحقیق دین الحق مدعیست بر اینکه انجیل از اعظم اخبار مسیح است از حوادث آینده
در صفحه (۳۹۴) از کتاب طبو صخر خود در شناساندن این قوم غمخوده است که سلطان جولین که سصد سال بعد از مسیح بوده
از ملک مسیحی مرقد شد از برای ابطال خنجر مسیح خواست بنای هیکل زاد و مرید تجدید نماید لیکن چون شروع کرد انجیل از اساس
بیت بیرون آمد و بناها خاکی و رو بفرار نمودند و بعد از آن احدی جرأت نکرد بر دره قول صادق که فرموده بود زمین و آسمان
زایل میشود کلام من زایل نمیشود انتهی ملخصا و قیس دقت کتب کتابی نوشته است در زبان انگلیسی در ده منکرین و قیس در باب
کتاب مزبور در ترجمه فارسی غمخوده است اسم ترجمه فارسی کشف الآثار فی فصص انبیاء بنی اسرائیل است و این کتاب در شناساندن
گردیده است و مصنف این کتاب بعضی کلمات و ذاد را بنوعی نقل مینماید پس میگویم قیس مزبور در صفحه (۷) از کتاب مذکور
گفته است یولیان امپراطور رومیان یهودیان را از امر تخریب تکلیف کرده که اورشلیم و هیکل خود را بنا سازند و نیز وعده داده که ایشان
در شهر اجلا و خود سکای و قراری دهد و شوق و غیرت یهودیان از خواستن امپراطور که نبوده پس بنای هیکل مشغول
کردند و اما با وجود جهل یهودیان و انبیا و توجیه امپراطور مسطوران عمل چون برخلاف قول حضرت عیسی بوده
پس حال شد و در این باب تاریخ نویسن بیست و نعل کرده که کوههای آتشین هولناک از همان مکان بر جسته و کارکنان از آنجا
که از آن عمل دست کشیدند انجیلی با الفاظ و ظامس بنویسند و تفسیری نوشته است بر اخبار آینده مندرجه در کتب مقدس و این
تفسیر در بلده لندن در شناساندن چاپ شده است در صفحه (۳) و (۴) از مجلد دوم از تفسیر مذکور گفته است عمر خلیفه دوم
از اعظم مظفرین بود در روی زمین فتنه و فساد در زمان او بر تمامی روی زمین مندرج شد و تمامی ایام خلافت او ده سال
و ششماه بوده و در این مدت قلیل بر تمامی مملکت عرب و شامات و ایران و مصر مسلط شد و لشکر او اورشلیم را محاصره کردند
و خود را زمدنیر با اورشلیم آمد بعد از ضبط صد روز طول محاصره در سرسید مسیحی مسیحی چون مصالحه کرد و بر بلده اورشلیم تسلط
شد و بعضی شرطیکه مشتمل بر عزت و وقار ایشان بود با آنها نمود و هیچ کندی از کتاب ایشان را خراب نکرد بلکه از اسفند
خواهر کرد که موضعی از برای بنای مسجد باو بدهد اسفند حجر یعقوب و موضع هیکل سلیمان را باو نمود و جماعت مسیحی
آن موضع را مملو نموده بودند از روث و سرکین و فضلات انسانی و حیوانی عناد اللیه بود پس عمر بنفس خود شروع کرد بنا
کردن آن موضع و نقل کفایت از آن مکان و عظامی لشکر هم باو اقتدا کردند و آن موضع را نظهر غمخوده و مسجدی در اینجا بنا کردند

وَأَعِدُّوا لَهُمْ لَعْنَةً

و این اول مسجد پسنکه در اورشلیم بنا شد و بعضی از مورخین گویند غلام عمر زاده در همان مسجد کشت و این مسجد را عبد الملك مروان که خلفه در وازدم است وسعت داد انتهی مصنف گوید اگر چه کلام ابن مقفر خالی از خدشه نیست بلکه غلط هم دارد از آنجمله وقوع قتل عمر و نام مسجد و لیکن صریحست در این بکه عمر در موضع هیکل سلیمان مسجدی بنا کرد و عبد الملك هم از مسجد را وسعت داد و مسجد سز بود تا امروز موجود است زباده از هزار و دویست و هفتاد سال از بنای او گذشتند و اینها عمر قول مسخر از اهل کرده و حال آنکه زوال زمین و آسمان بنا بر اعتقاد ایشان ممکن بود و زوال این کلام ممکن نبود پس حال ممکن شد چون از قول در این (۲) از باب سپردم از انجیل مرثی و این (۳) از باب بیست و یکم از انجیل لوقا منقول و مسطور است و باعتبار این دو انجیل هم غلط است پس باعتبار انجیل ثلثه سه غلط خواهد بود **غَلَطٌ هَشْتَاكٌ وَ دَرَابَةٌ** (۲۸) از باب (۱۹) از انجیل مرقه منقولست که عینی ایشان فرمود یعنی بخوار چون بدرستی که بشما میگویم شما که مرا متابعت نمودید دره آید نو ابدان از زمان که فرزند انسان بر کره جلال خود نشیند شما نیز بر دوازده تخته جلوس خواهد نمود حکم زانی بر دوازده فرقه اسرائیل خواهد فرستاد انقی و اینهم غلطست زیرا که بهودای مسخر بوطی یکی از دوازده حواری بوده مسیح علیه السلام را بسوی پول فروخت مرتد و جنتی شد بنا بر اعتقاد و انجیل ایشان پس که در وازدم خالی خواهد ماند فعلیهذا انجیل غلط است **غَلَطٌ هَشْتَاكٌ وَ سَمْرَابَةٌ** (۵۱) از باب اول از انجیل یوحنا بابین بخور قشده است (۵۱) پس با و کف یعنی بنا تا اشل که هر از این من بشما است میگویم که بعد از این شما آسمان را کشاده و فرشتگان خدا را که بر فرزند انسان صعود و نزول میکنند خواهد دید و این قولم چون اقوال سابقه غلط است زیرا که انجیل بعد از اصطباغ یعنی تعمید با فن مسیح و نزول روح القدس بوده بعد از این دو امر احدی آسمان را مفتوح و ملائکه خدا را صاعد و نازل بر عیسی علیه السلام ندیدند بلکه نزول ملک را بر مسیح نفی نمیکند بلکه مفتوح آسمان و رؤیت ایشان نزول و صعود ملک را بر مسیح علیه السلام نفی مینمایم یعنی مجموع دو امر را چنانکه وعده داده بود و الا نزول ملک بر مسیح و رؤیت او ملک را صحیح است **غَلَطٌ هَشْتَاكٌ وَ سَمْرَابَةٌ** (۳) از باب بیست و یکم از انجیل یوحنا بابین بخور قشده است (۳) و هیچکسی با آسمان را از فرقه است مگر آنکه کسی که از آسمان پائین آمده است مقصود صاحب انجیل اینکه هیچکس با آسمان نرفته و نخواهد رفت مگر کسی که از آسمان آمده است و این غلط صریحست زیرا که اخفوق و ایلیا علیه السلام با آسمان صعود نمودند چنانچه در باب پنجم از سفر تگورین باب دوم از سفر ملوک ثانی مرقومست و همچنین پولس مقدس انصاری و یوحنا ایلا هونی معراج کردند چنانچه در رساله خود مسطور است و در باب پنجم از همین کتاب بوضوح تمام ثابت و محقق شده که حضرت خاتم الانبیاء صلی الله علیه و آله و سلم هم معراج فرمودند پس ثابت شد که انجیل نیز غلط است **غَلَطٌ هَشْتَاكٌ وَ سَمْرَابَةٌ** (۲۳) از باب (۱۱) از انجیل مرقه بابین بخور قشده است (۲۳) بدرستی که بشما میگویم هر کسی که باین کوه بگوید برخواستند در دریا افکنده شود و در دل خود شک نداند شسته باشد بلکه اعتقاد داشته باشد که آنچه میگوید واقع میگردد در این صورت هر چه گوید بجهت وی واقع خواهد شد و در باب (۱۴) از انجیل مرقه باب (۱۷) بابین طریق بیان کشته است (۱۷) و اختصاصی که بابین چیزها اعتقاد دارند بابت چندی مقرون خواهند کشت که با اسم من شیاطین ها را بیرون خواهند نمود و بزبانهای نازه تکلم خواهند نمود (۱۸) و ما را خواهد گرفت و اگر چه کشته را با ایشان تا هرگز متاذه نخواهند کشت و بر بیایان دست خواهند نهاد و ایشان بن در دست خواهند کرد و در این (۱۲) از باب (۱۳) از انجیل یوحنا بابین بخور قشده است (۱۳) هر از این بشما است میگویم که آن کسی بر من ایمان آورد این کارها بشما من میگویم او نیز خواهد کرد بلکه بزرگتر از اینها نیز خواهد کرد زیرا که من بنزد پدر خود میروم مول او هر کس باین کوه بگوید عام است شخص شخصی دون شخصی و زمانی نیست بلکه اختصاص مؤمنین مسیح هم ندارد و هنگامی که سایر اقوال منقوله در این باب مخصوص بخواران و طیفه اولی نیست و همچنین قول او هر کسی بمن ایمان بیاید در شخص شخصی و زمانی نیست و اختصاص این امور بصفه اولی دلیل ندارد پس لا بد است از اینکه کسی از علمای مسخره اگر بگوید از جای خود کنده شود و در دریا افکنده شود ان قائل شک در دلش

در بیان بعضی اغلاط

نباشد کوه با بد او را اطلاع نماید و این از صلاحت ایمان بمسبح است در این زمان و همچنین افغالی که از مسبح صادر می‌شد بلکه اعظم از آنها بموجب آیات مذکوره از او صادر بشود و حال آنکه اینطور نیست ندیده ایم و شنیده ایم احدی از مسبحین ذاکه مجزه او اعظم و اجل باشد از مجزه مسبح نه در طبقه اولی و نه در غیر او پس قول او بلکه بزرگتر از آنها نیز خواهد کرد غلط است بیضا صدقانی ندارد در هیچ طبقه از طبقات مسبحه و اغالی که از حضرت مسبح صادر شد از حواریین و غیر ایشان صادر نکردند و علما پروتسنت معترفند باینکه صد و در خارق عادات بعد از طبقه اولی بدلیل قوی ثابت نشده است و از اتمام طفولیت که با آنها محتو بودیم و در مدارس ایشان مشغول تحصیل و غلاطه ثانی با خلفا و قسبین داشتیم سخن غادق از ایشان ندیده ایم بل چیزی بگویدیم اینست که ساطع در تحصیل آسان و لغات زکیر و فارسی و عربی و هند و غیر ذلک سعی می‌نمایند مع هذا نمیشوند در دست تکلم نمایند بلکه صیغه‌ها را در مؤث و مفرد و جمع و بالعکس استعمال می‌نمایند تا چهره سد باخراج شیاطین و حمل جانی و شر سموم و شفای مرضی و احیای اموات و امثال ذلك الحق مسبحین که معاصرو ما هستند ایمان حقیقی بحضرت مسبح ندارند لهذا انوار مذکوره از ایشان مسلوبست بلی کبرای ایشان در بعضی اوقات صدور کرامت و خرق عادت و ادعا نمودند از فضا اذغالی ایشان کاذب شد و دست داشتیم در همین مورد و حکایتی که مشتمل است بر حال دو معظم بلکه دو امام از ائمه فرقه پروتسنت از کتاب مراتب تصدق که قسب ظالمی انکس از علمای کاتولیک از لسان انگلیزی بزبان اردو ترجمه کرده است و قسب لاری زبان برلین ترجمه کرده است نقل نمایم و نسخه اردو در دست ما طبع شده است قسب مزبور یعنی ظالمی در صفحه (۱۰۵) و (۱۰۶) و (۱۰۷) نوشته است حکایت اولی اینست که جناب لوطی در دست ما خواست اخراج شیاطین از ولده مسپنا نموده باشد لیکن حکایت و شبیه حکایت بود شد و قتی که خواستند اخراج شیاطین نمایند چنانچه در آیه (۱۶) از باب (۱۹) از کتاب باغمال در فواید است که شیطان ملعون حاکم بر جناب لوطی و او را و کسانیکه با او بودند مجروح و زخمی نمود چون ایستاقا لبس دید که شیطان کلوی استادش جناب لوطی را گرفته است و خفارش میکند خواست فرار نماید بلکه ازین بلیت نجات یابد لیکن چون مسلوب الحواس بود نتوانست در دوازده روز که در کوه و در حومه از خادمش خواست و در دوازده شکست و در بعضی از آنها حکایتی درم آینه بلیت و ابل سوس مورخ در بیان حال کالوین که یکی از عظامی فرقه پروتسنت است مثل لوطی ذکر کرده است که کالوین مزبور در شوه داد شخصی مسیحی به پروس میس بوده بشرط اینکه بیرومین بیست بخوابد و جس نفس نماید و خود را مرده بانظار بدهد تا وقتی که کالوین حاضر شود و بگوید با بار میس بیست برنجی پس در آنوقت نو مشرک شده و برنجی که شمرده بودی فزنده شد پس بزفس هم گفت وقتی که شوهر بوجس نفس کرد و خودش را کالین نمود نوصدای که بر او فوج را بلند کن پس حسب الفرموده کالوین عمل نمودند و صدای که به از ضعف چون بلند شد نهیهای هتک اجتماع کرده اطراف منوقی را گرفتند و صدای نوسر و ندیه را بلند کردند کالوین که منرسد بود حاضر شد گفت که به نکتید الان من او را زنده میکنم پس شروع بفراءت دعا و او را زاده نمود پس از آن دست پر و میس را گرفت و گفت یا میس یا میس خدای ما مسبح چون لیکن جمله او بلافاصله شده زیرا که برویس منوقی و فانت کرد بجهت جمله و اهانت مجزه صاد فرخدا از او انتقام کشید و ادعیه کالوین اثر نکرد بلکه فضبه منعکس شد و زوج منوقی چون باغمال داد بد نیکی را مبتدل بنکا نمود و صبح کشید یا آنها الناس در وقت عهد و بیشان شوهر من زنده بود الان نمیدانم اینمرد چکار کرد که حقیقه مردانتهی پس نظر و ناقل باید کرد در کتاب ما اغاظم ایشان این دو معظم در عهد خود مثل مقدس مشهورشان پولیس تقوی و تقدس ظاهر تیرا داشتند و قتی که حال شیوع این طوبی باشد و ای بر حال تابعین ایشان و پاپا اسکندر سادس رئیس کینس الر و متبرخلفه خدا بر اهل زمین بنا بر ذم فرقه کاتولیک مسیحی که از برای غیر مهیا کرده بود خورد و فی الفور مرد بخلاف فرموده مسیح علیه السلام که اگر شما ایمان بمن داشته باشید سموات در شما اثر نخواهد کرد چنانچه گذشت پس ثابت و محقق کردید که رؤسای فرقهین از علامات مذکوره محرومند غلط هشتم و ششم در آیه (۲۷) از باب سیم از انجیل اوقا با این خود فریاد است این بوحنای این رصبا

وَأَعْبُدْكُمْ تَارَةً بَعْدَ تَارَةٍ

این زور بابل این شلتا نبل ابن نهری اشخی در این بک اهر سر غلط است اول اینکه اسای بجز زور بابل در باب بیستم سفر
اول از اخبار ایام مرقوم است و در میان آنها کسی نیست که مستحق این اسم باشد و حال آنکه با تخریب متنی مخالف است در آنکه
زور بابل این فلانی است نه این شلتا نبل بل برادرزاده شلتا نبل است سیم آنکه شلتا نبل این بوخانیاست نه این نهری کا صبح
بر متنی غلط **هشتاد و هفتم** لوقا در باب بیستم مرقوم نمود که شالمح بن قینان بن رنحشد و این غلط است زیرا که شالمح
پسر رنحشد است نه نوه او چنانچه در باب (۱۱) از سفر تگوبین و بابل اول از سفر اول از اخبار ایام مرقوم شده است و نزدیک
مقابل نهر عیبرانته معتبر نیست در نزد جمهور علمای پروتستانت پس هیچ نیست ترجمه بعضی تراجم اگر موافق باشد با انجیل لوقا
در نزد ایشان بلکه میگویند بعضی تراجم از تخریفات است که با انجیل موافق باشد بلکه ترجمه با نسخ ثلاثه اصلیه و در باب
بعنی نهر عیبرانته و یونانته و سایر هر **هشتاد و هشتم** در باب ثانی از انجیل لوقا این نهر فرشته است
(۱) و در آن ایام حکمی از غنطس قیصر صادر گشت که تمامی بیع مسکون را اسم نویسی کنند (۲) و این اسم نویسی اول شده هنگامیکه
کبری نیوس والی سوریه بود و اینهم غلط است زیرا که مراد از بیع مسکون یا جمیع ممالک سلطنت دوم است که احوال ظاهر و با
جمیع مملکت بود است و احدی از قدمای مورخین یونانته که معاصر لوقا با باند لغز زمانی بر او مقدم بود ندان این اسم نویسی را در
تاریخ خود ننوشت که این اسم نویسی مقدم باشد بر ولادت مسیح و مورخینی که مؤخر باشند از زمان لوقا فولشان از برای لوقا
خواهد بود زیرا که ایشان از لوقا نقل کردند با قطع نظر ازین دلیل میگویند کبری نیوس والی سوریه را زده سال بعد از ولادت مسیح
بوده است پس چگونه تصور میشود که اسم نویسی که پانزده سال قبل از ولادت مسیح بوده است در زمان او باشد و همچنین
چگونه میشود گفت که ولادت مسیح در زمان او بوده باشد حال هر چه علمای اسلام پانزده سال طول کشید خود لوقا در بابل اول
اقرار کرد بر اینکه حل الشیاع زوجت زکریا در زمان هرودیس بوده و حمل مریم ششماه بعد از واقع کردید چون بعضی ترجمه
از تفسیر این مذکوره عاجز شدند حکم کردند بر الحاقیت این دو رقم و گفتند این هر دو لوقا نوشته است **هشتاد و نهم**
این اول از باب بیستم از انجیل لوقا این نهر فرشته است (۱) در سال پانزدهم از سلطنت پیاریوس قیصر که پنی نیوس پلاطس
خاکر بود و هرودیس رئیس ربع جلیل و فیلی پس برادرش رئیس ایورتیه و مرزیوم نیر اخوف و لیساناس رئیس ربع ایلیونی و
این غلط است در نزد مورخین زیرا که ثابت نشده است در نزد ایشان که کسی رئیس ربع ایلیونی باشد و هیچ پنی نیوس معاصر
پلاطس و هرودیس **هشتاد و نهم** (۱۹) از باب مذکور و این نهر فرشته است و در ربع هرودیس که بسبب هرود پانزده
برادر خود فیلی پس و بسبب قباچ دیگر که هرودیس متوجه آن میبود از او ملامت یافت بود یعنی از بیعی علیه السلام و این غلط است چنانچه
در بیان اغلاط متنی گذشت و معتبرن ایشان هم معترفند که در این موضوع غلط واقع شده است ولیکن میگویند از اغلاط کتاب
لعل کتاب بچاره هیچ خبر نداشته باشد بلکه در نسبت از خود لوقا باشد **هشتاد و دهم** (۱۷) از باب (۱۷) از انجیل
مرفس با این خوبیان و عیان گشته است (۱۷) زیرا که هرودیس بجهت خاطر هرودیا زن برادرش فیلی پس فرستاد بیعی را
دستگیر کرده در محبتش حبس نمود زانو که این زن در حال نکاح آورده بود و اینهم غلط است چنانچه دانستی پس انجیل آینه
بر تخریب غلط اتفاق نموده اند و عدد دشتیست در اینجا درست شد و مترجم ترجمه عیبرانته و شلتا نهری کرده
دو عبارت متنی و لوقا لفظی بیلی پس را اسقاط کرده لیکن مترجمین دیگر این دو مترجم را متابعت ننموده اند چون تخریب غلط است
از برای اهل کتاب لهذا در این امر خروج از ایشان شکایت نداریم **هشتاد و یکم** در باب ثانی از
انجیل مرفس آیه (۲۵) با این طریقی بیان گشته است (۲۵) و بدیشان گفت مگر هرگز نخواهید که داود چه کرد چون او در
محتاج و گرسنه شدند (۲۶) چگونه در ایام ایپاتار رئیس کنه بخانه خدا داد آمد تا نهایی تقدیم خورد که خوردن آن بی نگاه
روانست و بر نهایی خود نیز داد و این غلط است زیرا که داود علیه السلام وقتی که از شاول فرار کرد کسی او نبود پس قول او

چون او در فقايش غلط است و همچنين قول او بر فقايش نيز داد غلط است و هم در تفسير الكهنه آخى ملك بودن آيات اربابى
 آيات ارباب در زاده آخى ملك بود پس قول او در زمان آيات ارباب تفسير الكهنه غلط است پس واضح شد كه مرقس در دو اهر سر غلط داد
 بر وفق عدد ثلث علمائى ايشان هم بر غلط است معترفند چنانچه در باب ثانی خواهد آمد انشاء الله غلط بودن امور ثلثه از باب
 (۲۱) و (۲۲) از سفر اشموئيل اول بوضوح تمام معلوم و محقق ميشود اگر شك دارى رجوع كن **غَلَطُ نُوْكُ وِ بِيْرُو وِ نُوْكُ**
 در باب (ع) از انجيل لوقا در بيان حال مذکور اين دو قول واقع گردیده است يعنى او در فقايش و بر فقايش نيز داد و اين دو قول
 غلط است چنانچه گذشت **غَلَطُ نُوْكُ وِ هَفْمُرُ دُرَابِئِرُ** (۵) از باب (۱۵) از رساله اولى بفرزانيان باين خوبان كشته است
 و اينكه بر كه پاس نمودار كشته يعنى مسيح و بعد از ان بان دو زده نفر و اين غلط است يعنى لفظ دو زده زيرا كه هوداى اخريوطى كه
 يكى از دو زده بود قبل از اين قضيه خودش را خفه کرده و مرده بود پس خوار تون بازده بودند نه دو زده از اين جهت مرقس در باب (۱۶) از
 انجيل خود نوشت كه مسيح بر بازده حواري ظاهر شد نه بر دو زده **غَلَطُ نُوْكُ وِ سِمَا صَدْرُ دُرَابِئِرُ** (۱۹) و باب (م)
 از انجيل مته و صديقه حضرت مريم مريم خوار تون باين خوبان كشته است (۱۹) چون شما را حاضر نمايند يعنى مخالفين منعكرا ميشود
 كه بچرفوع و بچرفظ تكلم نمايد زيرا كه آنچه خواهد گفتن در نماز ساعت بشما اعلام کرده خواهد شد (۲۰) از انرو كه شما متكلم
 نپسند بل كه روح والدي شماست كه در شما تكلم مينمايد و در باب (۱۲) آيه (۱۱) از انجيل لوقا باين خوبان قيم بافته است (۱۱) چون
 شما را دارند در جماع و نيز در باب حكم و اقتدار پسند ميشد كه بچرفوع با بچه دليل ايشان را جواب دهد تا تكلم نمايد (۱۲) زيرا
 كه روح القدس همان لحظه شما را با خواهد داد كه چهره بايد گفت در باب (۱۳) و آيه (۱۱) از انجيل مرقس ان يقول مذکور است پس
 انجيل ثلثه بر وفق عدد ثلث تصريح کرده اند بر اينكه عيسى عليه السلام خوار تون را فرمود چيزي بگير بايست در نيز حكام بگويد با الهام
 روح القدس خواهد بود مفعول قول شما خواهد بود بل كه روح القدس در زبان شما حرف خواهد زد و اين غلط است زيرا كه
 در باب (۲۳) از كتاب اعمال و نورا لاناوار مرقوم شده است در بيان حال پولس و عبادت فارسه را ز اعمال نقل ميشود (۱) و
 پولس در جمع نكر بست و گفت اى برادران من امروز با خدا با نيت بگوزندگانى کرده (۲) و خاينان گاهن بزرگ كسانه را كه نزديك
 دى ايستاده بودند كه بدهنش بزنند (۳) پولس بوى گفت كه خدا نورا خواهد زد اى حاطط مبيض ايا نوشسته كه بر حسب
 شريعت حكم نمائى و حال آنكه برخلاف شرع حكم مينمايى كه مرا بزنند (۴) نزديك ايستاده كان گفتندش كه ايا تو گاهن بزرگ
 خدا را تا نماز بگوئى (۵) پس پولس گفت اى برادران نماز منم كه او گاهن بزرگست زيرا كه نوشسته شده است كه تو حاكم قوم خود
 بد مگو پس اگر قول مذکور صادق بود پولس مقدس نصارى غلط نميگردد و حال آنكه جميع مسيحيان از اهل ثلثت با عباد
 صحبت و مخاطبه كه ذات و بان تشريف يافت بنا بر نيم ايشان از خوار تون ميدانند و خود شهم خود را با اعظم حوار تين بعضى
 بطرس مساوى ميدانند بل ارجح و فرتر پروتستنت بطرس را بر او ترجيح نميدهند پس غلط اين مقدس دليل عدم صدق قول
 مذکور است ايا روح القدس بغلط و خطا واقع ميشود ايا روح القدس تفسير الكهنه را نميشناسد در فصول آينه خواهد آمد
 كه علمائى ايشان در اين موضع اعتراف بغلط دارند و چون اين اعراض بر انجيل ثلثه وارد است پس باعتبار ان انجيل ثلثه سه
 غلط خواهد بود بر وفق عدد ثلث **غَلَطُ صَدْرُ وِ بِيْرُو وِ صَدْرُ دُرَابِئِرُ** (۲۵) از باب چهارم از انجيل لوقا آيه
 (۱۷) از باب پنجم از رساله يعقوب نوشته شده است مدت سه سال و شش ماه در زمان ايلياى پيغمبر از انى بنامد و اين غلط
 زيرا كه از باب (۱۸) از سفر ملوك اول معلوم و مفهوم ميشود كه در سال ستم باران آمد و چون اين غلط در انجيل لوقا از قول
 مسيح و در رساله مزبوره از قول يعقوب واقع شده است لهذا دو غلط خواهد بود **غَلَطُ نِيْكَ صَدْرُ وِ بِيْرُو** (۳۲)
 از باب اول از انجيل لوقا باينطورى از قول جبرئيل مريم عليه السلام در حق عيسى عليه السلام و بيان كشته است و بيت **بَيْتِ بَيْتِ لِي**
 مَرْيَا الْهَاتِحَتْ دِي دَوْدُ بِيُو بَعْنِي خَلَا وَ نَدَحَتْ بَدْرَشَا وِ دَا وِ دَا بَدْرُ وِ عَظَا وِ هَفْمُرُ دُرَابِئِرُ (۳۳) و او برال يعقوب نا بايد

وَأَعِدُّوا لَهُمْ لَعْنَةً

پادشاهی کند و سلطنت او را نهایت نخواهد بود و این غلط است بد و وجه **وَجِدُوا لَهُمْ** اینکه عیسی علیه السلام از اولاد
بو واقم است بر حسب نسب مندرج در انجیل مثنی و احدی از اولاد او یعنی بو واقم صلاحیت جلوس بر کرسی داود را ندارد پس
عیسی علیه السلام صلاحیت جلوس بر کرسی داود را ندارد و **وَجِدُوا لَهُمْ** اینکه هیچ عیسی علیه السلام یک ساعت بر کرسی داود جلوس ننمود
و حکومتی از برای او بر اولاد یعقوب حاصل نشد بلی اولاد یعقوب بر او حکومت کردند و در حضور پیلطس حاضر نشدند و
پیلطس و نازد و اهانشش کرد و تسلیم خودش نمود پس بردند و بدارش کشیدند بنا بر اعتقاد اهل تثلیث علاوه بر این از
باب ششم از انجیل بوخنا معلوم میشود که هیچ از سلطنت فرار میکرد و فرار از امر میکرد بر او مبعوث شده است منصور نیست بنا
بر بشارتیکه جبرئیل بمادرش داد قبل از ولادت شایسته حضرت مریم این بشارت را هیچ نقل نکرده باشد **وَجِدُوا لَهُمْ** هر گاه کسی
ند بر و تعقیب نماید در کتب مفید سه از برای او ممکن نیست که از خان نماید بر اینکه عیسی علیه السلام هیچ موعود صادق باشد و از برای
بیان ملازم چهار مقدمه تمهید بنمایم **مُقَدَّمَةٌ أُولَىٰ** اینکه بو واقم بن پوشیا وقتی که اخوان نمود صحیفه را که بار اول از زمین
ارمیا علیه السلام نوشته بود پس روحی از برای بر مینا علیه السلام نازل شد که خدا بصد بو واقم ملک بهودا میفرماید از برایش کسی نخواهد
بود که بر تخت داود بنشیند چنانچه مصرح است در باب (۳۳) و آیه (۳۳) از کتاب ارمیا علیه السلام و اینمذکوره بر وفق سوره
باین نحو فرماید است (۳۳) **بُنِي دَاوُدَ هَنْخَا بِيْرِي لِي مَرَبَا عَلِ بُو واقم ملک را هودا الهوی الی بیت بنا علی تخت داود و یسوع
المعنی (۳۳) بنا بر این خداوند بصد بو واقم ملک بهودا چنین میفرماید که از برایش فرزندت نخواهد بود که بر تخت داود بنشیند
الی و حال آنکه هیچ در نزد اهل کتاب لا بد با بد بر تخت داود جلوس میفرماید بنا بر بشارت جبرئیل که مذکور شد **مُقَدَّمَةٌ**
اینکه آمدن هیچ شرط بود با آمدن ایلیا قبل از او از انجیل بود عیسی را انکار کردند و گفتند آمدن ایلیا ضروریست قبل از هیچ
و عیسی علیه السلام این مسئله را تسلیم و قبول نمود لیکن فرمود ایلیا علیه السلام پیش از من آمد اما شما از دانشا خد **مُقَدَّمَةٌ**
اینکه ظهور مجرمان و خواری خا ذات در نزد اهل تثلیث دلیل ایمان هم نیست **فَضْلًا عَنِ التَّوْبَةِ تَمَّ فَضْلًا عَنِ التَّوْبَةِ** و از باب
(۲۴) از باب (۲۴) از انجیل مثنی قول عیسی علیه السلام باین نحو بیان گشته است (۲۴) **سَبَبٌ فِي مَسِيحِي دَكَلِي وَ تَبِي**
دِدْ كَلَوْنَا وَ بِي تَبِي نَسِي كُورِي وَ عَجَبُو بَانِي آخِ دِي حَلِي ان مسیا او پ لکونی المعنی زیرا که مسیحان دروغ و پیغمبران
کاذب خواهند برخواست و علامات عظمه و آیات را چنان ظاهر خواهند ساخت که اگر ممکن بود بر کرسی داود از برای غوی خواهد
نمود و در آیه (۹) از باب ثانی از رساله ثانیه بتسا لونیچکان قول پولس در حق دجال باین نحو فرماید است که ظهور او و جعلی بنا
بر نوع قوتی و آیات و عجایب دروغ خواهد آمد لفظ خواهد آمد از برای توضیح از جانب مصنف است **مُقَدَّمَةٌ** چنانچه
اینکه هر کوی دعوت بعبادت غیر از خدای واحد نماید واجب القتل است بحکم توره اگر چه صاحب مجرات عظمه هم باشد در آیه
(۲) از باب (۱۸) از توره مثنی باین نحو فرموده است (۲) اما پیغمبر یکبار منکر اند در اسم من مثنی که بگفتنش امر فرمود بگوید
و با باسم خدایان غیر ناقظ نمایان پیغمبر البتة مقبول شود آنستهی و مدعی الوهیت شایع حالا است از کسیکه دعوت بعبادت
غیر الله نماید زیرا که او غیر اله است یقیناً چنانچه در باب هتم از همین کتاب مدلا و مفصلا خواهد آمد انشاء الله و حال آنکه
دعوت بسوی خود مینماید و چون این چهار مقدمه را دانستی پس میگویم که عیسی علیه السلام از اولاد بو واقم است بنا بر حسب نسب
در انجیل مثنی پس قابلیت جلوس بر کرسی داود را ندارد بحکم مقدمه اولی و ایلیا قبل از او نیامده است زیرا که هیچی علیه السلام زانکه
اعتراف کرد با اینکه او ایلیا نیست پس قولی که بخلاف گفته هیچی باشد مقبول نخواهد بود و منصور نیست که ایلیا مرسل از جانب
خدا و صاحب وحی و الهام باشد و نفس خود را معترف نکند پس عیسی علیه السلام هیچ موعود نخواهد بود بحکم مقدمه ثانیه و از آنجا
الوهیت هم نمود بنا بر زعم اهل تثلیث پس واجب القتل است بحکم مقدمه ثانی و مجرمانیکه در انجیل از او نقل شده است صحیح
نیست در نزد مخالف اولاد و هر گاه تسلیم شود صحیحان دلیل ایمان نیست **فَضْلًا عَنِ التَّوْبَةِ** پس هر قدر قتل عیسی مصلاب بودند**

در بیان بعضی اغلاط انجیل

واجب است و می دانستند العباد با الله فرق نیست مابین مسیح نصاری و مسیح یهود از کجا بدانیم اول صادق است و ثان کاذب
و حال آنکه هر دو مسیح ادعای حقیقت و حقاقت است از برای خود مینمایند و هر دو ایشان صاحب حجرات نامبر هستند بنا بر
اعتراف اهل کتاب پس لابد است از علامت فاروقی که حجت باشد بر مخالفان محمد الله که خدا مرافعات داد ازین مهالک بواسطه نبی و
صفت او محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله و سلم تا اینکه اعتقاد کردم بر اینکه عیسی بن مریم علیه السلام نبی صادق و مسیح موعود
مبعوث از جانب خداست و بر پستار دعوی الوهیت و افتراء اهل تثلیث بران بزرگوار در مسئله ادعای الوهیت **غلط**
بکصد و چماق در باب هم از انجیل مرقس و ابیه (۲۹) باین نحو مرقوم شده است عیسی جواب فرمود هر اینها بشما میگویند
کسی نیست که خانه یا برادران یا خواهران یا پدر یا مادر یا زن یا اولاد یا املاک را بجهیزین و انجیل ترک کند (۲۳) جز اینکه الحال بد
این زمان صد چندان باید از خانه ها و برادران و خواهران و مادران و فرزندان و املاک با زحمت و در عالم آینده جیره جاود
و در انجیل لوقا در باب (۱۸) و ابیه (۲۹) باین نحو بیان گشته است (۲۹) ایشان گفت یعنی مسیح بخوارت چون هر اینها بشما گویند کسی
نیست که خانه یا والدین یا زن یا برادران یا اولاد را بجهیز ملکوت خدا ترک کند (۲۳) جز اینکه در اینها چندین برابر باید و در
عالم آینده حیات جاودانها و این غلط است زیرا که زمانیکه ایشان ترک نماید زن خود را از برای خواطر انجیل و مسیح صدق
از برای او در این عالم حاصل نخواهد شد زیرا که مسیح زویج و نکاح زاده بر یک زن را بخوبی نمینمایند و اگر مرد ازین صدق
مؤمنان بعضی عیسی را بشند بدون عقد و نکاح امر افحش و افسد خواهد بود علاوه بر این قول او املاک و فلان در این زمان
خواهد یافت معنی ندارد زیرا که اول مؤمنین خوارت چون بودند و در کمال فلاکت و فقر بودند و بان حالت هم از دنیا رفتند تا آخر
عمر صد ماهی از برای تحصیل قوت مینمودند پولس هم چنانکه بدوخت **غلط بکصد و چماق** در باب پنجم از انجیل مرقس
در باب اخراج شیاطین از مجنون ابیه (۱۲) باین نحو بیان گشته است و هر دوها از وی خواهش نمودند یعنی از عیسی که ما را از این کجا
بفرست تا داناها را لعل کردیم (۱۳) فی الفور عیسی آنها را اجازت داد و آن روحهای خبیثه بیرون رفتند و آن خوک ها داخل
گشتند که آن کله از کوه بد را چسبند و قریب بده هزار بودند که در دریا خنجر شدند و این غلط است ایضا زیرا که گوشت خنجر
در نزد یهود حرام است بحکم تورات و از مسیحین که اکمل لهم خنجرند در آن زمان نبودند پس صاحبان این کله خوک چه کسانی و چه
ظاهر از مردم بودند و از برای عیسی علیه السلام بی اتلاف خنازیر که از اطیب موالت مثل گاو و کوسند در نزد مسیحین ممکن بود
که شیاطین را از آن مرد اخراج نماید و بسوی دریا بفرستند و اینکه در خنجر واحد داخل بشوند چنانچه در رجل واحد بودند از
برای چربان خسارت عظیم را بان صاحبان خنازیر وارد آورد **غلط بکصد و ششم** در باب (۲۶) ابیه (۲۶) از انجیل
مقی در خطاب عیسی علیه السلام یهودیان بخوردن شراب گشته است (۲۶) لکن من بشما میگویم که فرزندان شما از بعد ازین بردست راست اقتدار
نشته و در برهای ایشان خواهند دید که میباید و اینهم غلط است زیرا که جماعت یهود هرگز عیسی علیه السلام را بردست راست اقتدار
نشسته ندیدند و همچنین آمدن او را در برابر در حالت سواری برابر اسبان قبل از موت و بعد از موت آمدنش را مشاهده نمودند
غلط بکصد و هفتم در باب (۶) ابیه (۴) از انجیل لوقا از قول مسیح باین نحو بیان گشته است (۴) و شاکر در انجیل
بر استاد خود نیت بلکه هر کس که کامل شود مثل استادش خواهد بود و اینهم بحسب ظاهر غلط است زیرا که چند هزار از تلامذه
در دنیا بوده و هست و خواهد بود که بعد از کمال افضل از معلم بوده اند حال هم هستند و خواهند بود **غلط بکصد و هشتم**
در باب (۱۴) ابیه (۲۶) از انجیل لوقا از قول عیسی باین نحو مرقوم شده است فرمود که اگر کسی بنزد من آید که پدر و مادر و زن و فرزندان
و برادران و خواهران بلکه جان خود را دشمن ندارد شاکر من نمیشود شاکر من شادانهی و تعلیم این ادب بسیار عجیب است و مناسبتان عیسی
علیه السلام نیست زیرا که در باب هفتم و ابیه (۱) از انجیل مرقس از قول مسیح در سر زشتی و مذمت یهود باین نحو بیان گشته است چنانچه موعود
فرمود که پدر و مادر خود را محترم دار و هر کسی پدر یا مادر را دشنام بدهد البته هلاک خواهد شد هلاک شدنی است نهی پس چطور

حضرت عیسیٰ امر بیغض والدین میباشد **عَلَىٰ نَكَصِدُونَ** (۱۱) آیه (۴۹) از انجیل یوحنا بن خود نوشته است
 (۴۹) اینها خانی قیفا کوزاد کهنودهی شننا و میری الی انخون لے نون بیدا با مندی ولینون بخشبا دنیای لافن
 دینا کما یات میدلن و طایپا و کل طایپا لا تلیق اینا آها من کینه لایری الی سب دیکوزاد که نیوادهی شننا نویلی
 و هید پروا پیشع دیمان و امیدلن و طایپا و لا آچی میدلن دنا پیا الی ادو پ بونی و آها دینا بور بزی جمع معود
 المعنی موافق ترجمه مطبوعه شماره (۴۹) یکی از ایشان فیافا نام که رئیس کهنه بود بدیشان گفت شما چیزی نمیدانید (۵۰) و فکری
 کنید که بجهت ما مفید است که بکشتی در راه قوم ببرد و تمامی ظاهر هلاک نکردد (۵۱) و این از خود نکفت بلکه چون دولذال
 رئیس کهنه بود نبوت کرد که مچایست عیسی دداه انطا بضرعبر د (۵۲) و نه دداه انطا بضرعبر بلکه تا فرزندان خدا را که مفرقتند
 در یکجا جمع کند انشی و این غلطت یفتا بوجهی و **جِدَالِی** آنکه تعضای اینکلام اینست که رئیس کهنه بود لا بد باید
 نبی باشد و ان فاسد است بی شبر و **جِدَالِی** اگر این قول از روی نبوت باشد لازم میاید که موت عیسی علیه السلام گفته از تو
 بهود باشد فقط نه از تمامی اهل عالم و این خلاف اعتقاد اهل تثلیث است و هم لازم میاید که قول صالح انجیل که گفت نه دداه
 انطا بضرعبر انج فاسد و مخالف نبوت باشد و **جِدَالِی** اینک نبی که نبوت و مسلم است در نزد یوحنا و رئیس کهنه هم بود
 در وقت صلب عیسی علیه السلام و او بود که فتوی داد بقتل عیسی و همچنین مسیح را کذب و تکفیر نمود و رضا شد بضر و توهین او
 دو باب (۴۶) از انجیل متی آیه (۵۷) باین نحو مرقوم شده است (۵۷) و انا نیکه عیسی را گرفته بودند و از آنرا قیافا رئیس کهنه چنانکه
 کاتبان و مشایخ جمع بودند بردند (۵۸) انطا بطرس از دور در عقب او آمد بخانه رئیس کهنه در راه با ملازمان بنشینت انطا
 کارزا برینند (۵۹) پس رؤسای کهنه و مشایخ و تمامی اهل شوری طلب شهادت دروغ بر عیسی میکردند تا او را بقتل رسانند (۶۰)
 لیکن نیافتند تا آنکه چند شاهد کاذب پیش آمدند هیچ نیافتند احدی و نظر آمده (۶۱) گفتند این شخص گفت منوایم هر کس خدا را توهین
 کند و در سر رودش بنا تمام (۶۲) پس رئیس کهنه برخواست و گفت هیچ جواب نمیدهی چیست که اینها بر تو شهادت میدهند (۶۳)
 اما عیسی خواوش مانند تا آنکه رئیس کهنه روی بوی کرد گفت تو را بخدای حق قسم میدهم مرا بگوی که تو مسیح پسر خدا هستی یا نه (۶۴)
 عیسی بوی گفت نه گفته و نیز شاهد امسکوم بعد ازین پسران را نخواهد دید که بر همین قدری تشبیه بر ابرهای آسمانی آید
 (۶۵) در ساعت رئیس کهنه جانم خود را چاک زده گفت که گفت دیگر ما را چه حاجت بشهود است الحال کفرش را شنیدید (۶۶) چه
 مصلحت می بینید در جواب گفتند منو جفتل است (۶۷) انکا اب دهان بر روی انداخته او را سبلی و طایپا میزدند
 (۶۸) و میگفتند ای مسیح بما نبوت کن کیست که تو زاده است انشی پس گویم اگر قول من کور به نبوت بوده و معنای او همانطور باشد
 که یوحنا فیهده است پس چگونه پیغمبر بقتل عیسی علیه السلام فتوی داد و او را تکفیر و تکه ب خود و داضی بوهین و ضرب و شدایا
 پیغمبر بقتل خدا فتوی میدهد و خدا را در بوبیت تکذیب میاید و اگر نبوت حاوی امثال این شایع و قبایح باشد پس ما از چنین
 نبوت و صاحبان بری میباشیم بنا بر این تقدیر جایز است عند العفل اینکه عیسی علیه السلام مبعوث به نبوت و رسالت باشد لیکن
 مطهره غواپت و ضلالت را سوار شده ادعای الوهیت نموده باشد و کذب افتری بر خدا بینه باشد فعوذ بالله و دعوی عصمت
 در حق او خاصه بنا بر تقدیر مذکور غیر مجموع است الحق و الانصاف یوحنا یواری بر پست از امثال این اقوال و ایهه کما اینکه
 عیسی علیه السلام از ادعای الوهیت و بوبیت منز و مبراست و استنکاف ندارد از ستایش و عبودیت حق کما قال سبحانه و تعالی
لَنْ يَسْتَكْبِرَ السَّيِّئُ أَنْ يَكُونَ عَبْدًا لِلَّهِ الخ و هر این اقوال از منخرافات قائلین به تثلیث است و هر گاه فرض شود صحت
 قول قیافا معنای ان این خواهد بود چون ملازمه و تابعین عیسی علیه السلام را بایشان این بود که میگفتند عیسی علیه السلام مبعوث
 و ذم مردم این بود که مسیح لا بد باید سلطان عظیم از سلاطین بود باشد لهذا قیافا و اکابر یهود از اشاعه این امر ترسیدند که
 مبادا موجب فساد و مهتج غضب قهر روم بر ایشان باشد پس از انچه هر یک از عظیم گرفتار شوند فعلیهذا قیافا گفت عیسی علیه السلام

عاریق

فدای قوم باشد از بجهت نداشتن خلاصی نفوس از گناه اصلی که در نزد مسجده عبادت از ذنبی است که چهار هزار و چهار
سال قبل از میلاد مسیح از جناب آدم علیه السلام بسبب اکل از شجره منهیه صادر شد در دعوت ایشان زیرا که این و هنر محض است
و بهود اعتقاد بچین امری ندارند و لعل صاحبان جمل منته بهنج این امر شد در باب (۱۸) عوض لفظ نبوت کرد لفظ اشاره
کرد از نوشتن زیرا که فرق عظمی است مابین اشاره کرد و نبوت نمود اگر چه کلام او در باین منافع است لکن خوب که منته
بمعنی این لفظ شد و بعضی از منجهن تا جمل فارسیه و عربیه بر فوج منته خبر داد که کشته بدل لفظ نبوت کرد لفظ خبر داد نوشته
از انجمله در فارسیه مطبوعه منته لکن در ترجمه عربیه مطبوعه منته انبیا نوشته است و همچنین در ترجمه عربیه مطبوعه عربیه
در منته و هکذا در سرایته مطبوعه منته لفظ نویسی نوشته است یعنی نبوت کرد از جانب خدا **عَلَّطَ بِكَ صِدْقًا**
در باب نهم و ایه (۱۹) از رساله پولس میرانپان باین طریق بیان و بیان کشته است (۱۹) زیرا که چون موسی تمامی احکام را بحسب
شریعت جمع قوم رسانید خون کوساله و بزها را با آب و پنیر فرمز و زوقا گرفت از او بر خود کتاب و تمامی قوم پاشید (۲۰) و گفت
اینست خون آن و صفتی که خدا با شما قرار داد (۲۱) و همچنین چهار وجع الاث خدمت دانند بخون بیا لود و در این موضع از سر
جمله غلط واقع شده است **وَجِدَ اَوْلَادَهُمْ خَوْنًا** و نیز نبود بلکه خون کا و فقط بود **وَجِدَ اَوْلَادَهُمْ خَوْنًا** در این ترجمه با این صفت
فرمز و زوقا نبود بلکه خون فقط بود **وَجِدَ اَوْلَادَهُمْ خَوْنًا** بر خود کتاب پاشید و نیز بر جمع ظروف خدمت بلکه نصف خون را بر قوم
پاشید و نصف را بر منج چنانچه در باب (۲۴) و ایه (۳) از سفر خروج بیان شده است و عبادت فارسیه و سفر منته کور باین
نحو است (۳) و موسی آمد و تمامی کلمات خداوند و تمامی احکام را برای قوم حکایت کرد و همگی قوم بیک قول جواب دادند و
گفتند که تمامی او امر بیکر خداوند فرمود بجا خواهیم آورد (۴) و موسی تمامی کلمات خداوند را مکتوب ساخت و در صحف مردم
سفر خیزی نموده منج را بر کوه بد و از ده سنون موافق دوازده سبط اسرائیل ساخت (۵) و جوانان بخا اسرائیل را فرستاد
که ایشان فریاد نهایی سوختن را تقریب نموده ذابج سلامتی از کاوان بجهت خداوند ذبح نمودند (۶) و موسی نصف خون را
گرفت و در لکن ها ریخت و نصف دیگر خون را بر منج پاشید (۷) و کتاب عهد را گرفت و جمع قوم خواند و ایشان گفتند من
که خداوند کند است بجا می آوریم و اطاعت میکنیم (۸) و موسی خون را گرفت بر قوم پاشید و گفت اینک خون عهد بیکر خداوند
در باره تمامی این کلمات با شما بسته است **فِي يَوْمِ قِيَامِ قُلُوبِهِمْ** در بیان اختلافات معنوی بیکر مقدس و این نوع غیر از
نوع اول است و در این نوع نیز طلباً للاختصاص رفت و نقلی از آنها را ذکر و بیان خواهیم نمود **اِخْتِلَافُ اَوْلَادِهِمْ** که کشتی
کند باب (۲۵) و (۲۶) را از کتاب حزقیال باب (۲۱) و (۲۲) از سفر عدد اختلاف صریح در احکام خواهد پیدا کرد **قِيَامِ قُلُوبِهِمْ**
در بیان باب (۲۳) از کتاب یوشع و باب ثانی از سفر متنی اختلاف صریحی است در بیان میراث بنی کا و واحد باین غلط
بنی چنانچه در بیان حال کتاب یوشع دانستی **اِخْتِلَافُ اَوْلَادِهِمْ** اختلاف یافت میشود مابین باب (۷) و (۸) از سفر
اول ز اخبار اقام در بیان اولاد بن یامین و کذلک نمایان این دو باب و باب (۲۶) از سفر تکوین و علای اهل کتاب و
و نصاری منفرند بر اینکه آنچه در سفر اول از اخبار اقام واقع شده است غلط است **قِيَامِ قُلُوبِهِمْ** در مابین باب هشتم از سفر
اول ز اخبار اقام از ایه (۲۹) تا ایه (۳۱) و در باب نهم از سفر مذکور از ایه (۳۵) تا ایه (۴۴) اختلاف صریحی است در
اسماء آدم کلارک مفسر در جلد ثانی از تفسیر خود گفت علمای یهود میگویند که عزرا علیه السلام دو کتاب پیدا کرد که این فقرات در
انها بود با اختلاف اسماء و از برای تمیزی مفاصل نشد که کدام یک از کتابین احسن است و از اسماء صحیح است خدا جهان
طور بیکر بود نقل کرد انشی **قِيَامِ قُلُوبِهِمْ** (۹) از باب (۲۴) از سفر اشموئیل ثانی باین خود فرشته است (۱) و باب ثانی
سان دیده های قوم را بملک تسلیم نمود و بنماد اسرائیل هشتصد هزار نفر جنگی شمشیر بربند بود و مردمان یهودا پانصد
هزار نفر بودند و ایه (۵) از باب (۲۱) از سفر اول از اخبار اقام مابین خوبان کشته است (۵) و باب جمع شانه قوم را با او

همه غیر از این با هم معلوم میشود که تمامی ما هم اهل مصر و مدینه و بعد در همین سفر دوازده (۲۱) روزه است از بندگان فرعون هر کسی که از خداوند پندرسید بندگان و مواشیش را بخانهها که برانند (۲۱) اثرا هر کسی که دل خود را بکلام خداوند نه دست بندگان و مواشیش را در وجه اول گذاشت پس ما بین ایات اختلاف است **چهارم** (۲۲) از باب (۸) از سفر تکوین باین نحو بیان کشته است (۲۳) و کشتی در روز هفتم از ماه هفتم بر یکی از کوههای آرا را ط فرار گرفت (۲۴) و ابها تا ماه دهم بند ریج که میشدند و در روز اول ماه دهم سرهای کوهها پیدا شد پس ما بین این اختلاف است زیرا که وقتی که رؤس جبال در شهرها شریک شدند پس چگونه سقینه در ماه هفتم بر کوه آرا را ط قرار گرفت **اختلاف پانزدهم تا بیست و ششم** در بیان باب هشتم از کتاب شموئیل ثانی و باب هجدهم از سفر اول از اخبار ایتام مخالفت کثیر است در اصل نسخه عبرانی اگر چه مترجمین بعضی مواضع را اصلاح کرده اند ولیکن ما نقل میکنیم کلام آدم کلارک مفسر را از جلد ثانی از تفسیر او در ذیل عبارت شموئیل باب (۸) الفاظ شموئیل (۱) بعد از آن واقع شد که داود فلیطیان را شکست داد و ایشان را مغلوب ساخت و داود و شکست آنها را از دست فلیطیان گرفت باب (۱۸) الفاظ اخبار ایتام (۱) و بعد از آن واقع شد که داود فلیطیان را شکست داد و ایشان را مغلوب ساخت و کشت را با فریبها پیش از دست فلیطیان گرفت الفاظ شموئیل (۳) هد د عزیز الفاظ اخبار ایتام هد د عزیز الفاظ شموئیل (۴) و داود از او هزار و هفتصد سواره و بیست هزار نفر پیاده آنچه الفاظ اخبار ایتام (۴) و داود هزار و هفتصد سوار و بیست هزار پیاده از او گرفت الفاظ شموئیل (۸) و از بطح و بیرون شهرهای هد د عزیز داود ملک برنج بسیار بسیار گرفت الفاظ اخبار ایتام (۸) و از یطح و کون شهرهای هد د عزیز داود برنج بسیار بسیار داشت الفاظ شموئیل (۹) نوع ملک هد د عزیز الفاظ اخبار ایتام (۹) نوع ملک هد د عزیز الفاظ شموئیل (۱۰) بودام لفظ اخبار ایتام (۱۰) ها دو رام لفظ شموئیل (۱۲) از ارام لفظ اخبار ایتام (۱۱) از ادم لفظ شموئیل (۱۳) ارام لفظ اخبار ایتام (۱۳) ادم لفظ شموئیل (۱۷) و صنادوف پیرا حیطوب و آجیمیک پیرا بیاتار کا هنان بودند و سر را با نو بپنده بود لفظ اخبار ایتام (۱۶) و شوشا نو بپنده پس در این دو باب دوازده اختلاف است **اختلاف بیست و هفتم تا سی و دوم** مفسر مذکور گفته است در بیان مخالفت واقع ما بین باب دهم از سفر شموئیل ثانی و باب نوزدهم از سفر اخبار ایتام اول که الفاظ شموئیل (۱۶) و هد د عزیز فرستاد و ارامیانی که بان طرف نهر بودند و ایشان بجلام آمدند و شوباک سردار لشکر هد د عزیز پیشوای ایشان بود الفاظ اخبار ایتام و شوفاک سردار لشکر هد د عزیز پیشوای ایشان بود الفاظ اخبار ایتام (۱۷) بجلام رسید الفاظ اخبار ایتام (۱۷) و بر ایشان هجوم آورد الفاظ شموئیل (۲۱) عتراده هفتصد و از سواران چهل هزار کشته الفاظ اخبار ایتام و داود از ارمیان سواران هفتصد و عتراده و چهل هزار پیاده کشت الفاظ شموئیل و شوباک سردار لشکر الفاظ اخبار ایتام و شولوخ سردار لشکر الفاظ شموئیل (۱۹) بندگان هد د عزیز الفاظ اخبار ایتام (۱۹) و بندگان هد د عزیز و در بیان شش اختلاف است **اختلاف سی و یکم تا سی و پنجم** از باب (۲۴) از سفر ملوک اول باین نحو بیان کشته است (۲۶) و سلیمان را چهل هزار طویل را سب برای عتراده هایش و دوازده هزار سواران بود و او (۲۵) از باب (۹) از سفر ثانی اخبار ایتام باین نحو مرقوم شده است (۲۵) و سلیمان چهار هزار را خور بجهت اسبها و عتراده ها داشت و دوازده هزار سواره در جمیع تراجم از فارسی و عربی و هندی و ترکی و سریانی و کلدانی و لاطینی و یونانی و غیره نحو بقره مرقوم شد و واقع شده است الا اینکه مترجم ترجمه مطبوعه عتراده عبارت سفر اخبار ایتام را تحریف کرده است لفظ چهار هزار را چهل هزار مبدل نموده است و آدم کلارک مفسر اختلاف تراجم و شرح را در ذیل عبارت سفر ملوک نقل کرده است بعد گفته است بهتر اینکه اقرار نمایم بوضع تحریف در عدد نظر باین اختلافات مذکوره **اختلاف سی و ششم تا سی و نهم** در بیان ابه (۲۴) از باب (۷) از سفر ملوک اول و ابه (۳) از باب (۳) از سفر ثانی از اخبار ایتام اختلاف

انگیزه عهد قدیم

واقع شده است آدم کلارک در مجلد ثانی از تفسیر خود در ذیل شرح عبارات اخبار اتمام گفته است بکار محققین گفته
 احسن اینکه تسلیم نمایم سخن عبارات سفر ملوک را ايضا و بعد گفته است ممکنست که گفته شود لفظ پیغم در موضع بقیم
 انتهی و معنی پیغم ثور است و بقیم عهد است مفسر مذکور اعتراف کرده است بوقوع تحریف در عبارات اخبار اتمام پس
 عبارات اخبار اتمام در نزد او غلط خواهد بود و جامعین تفسیر هنبری و اسکاگت گفته اند فریفته که در این موضوع واقع شده است
 بجهت تبدل حروف است **سبی و اختلاف سبی و پنجم** تا نهمه از باب (۱۵) از سفر ملوک ثانی باین نحو تحریف شده است
 (۲) و اگر بنا دهیم که آغاز سلطنتش بیست ساله بود و شانزده سال در اورشلیم سلطنت نمود الخ و در حق پسرش جز
 در ابه تا نهمه از باب (۱۸) از سفر مذکور باین نحو بیان گشته است (۲) حرفیاد را آغاز سلطنتش بیست و پنج ساله بود الخ لازم
 این عبارات اینکه وقتی که حرفیاد مولد شد از نوزده ساله بوده است و این خلاف عادتست پس بحسب ظاهر احد عبارات این
 غلط است و مفسرین به سبب اقرار دارند بر اینکه اول غلط است و جامعین تفسیر هنبری و اسکاگت در ذیل شرح باب (۱۵)
 گفته اند ظن غالب اینکه لفظ بیست در موضع سبی واقع شده است نظر کنید با نهمه تا نهمه از باب (۱۸) از همین سفر انتهی **اختلاف**
سبی و ششم در ابه اولی از باب (۲۸) از سفر ثانی از اخبار اتمام باین نحو ترجمه یافته است (۱) از نهمه تا سبک شروع به
 نمود بیست ساله بود و در اورشلیم شانزده سال سلطنت نمود و در ابه اولی از باب (۲۹) از سفر مذکور باین طریق بیان
 گشته است (۱) و حرفیاد را آغاز سلطنتش بیست و پنج ساله بود و در اورشلیم بیست و نه سال سلطنت نمود در اتمام احد
 عبارات این غلط است ظاهر اینکه اول غلط باشد چنانچه در غلط سابق گذشت **اختلاف سبی و هفتم** در ابه
 (۳۱) از باب (۱۲) از سفر شموئیل ثانی و ابه (۳) از باب (۲) از سفر اول اخبار اتمام اختلاف واقع شده است و هورن در
 در مجلد اول از تفسیر خود گفته است که عبارات سفر شموئیل صحیح است عبارات سفر اخبار اتمام را باید مثل او کرده است پس در
 نزد هورن عبارات سفر اخبار اتمام غلط است نظر و تأمل کنید در قول او که چگونه امر با صلاح و تحریف نموده است بحسب اینکه
 مترجم عبرتیه مطبوعه شده است عبارات سفر شموئیل را مثل عبارات اخبار اتمام نموده است اصناف اینک جای تعجب نیست زیرا که مترجم
 امر طبیعی شده است از برای ایشان **اختلاف سبی و هشتم** ابه (۳۳) از باب (۱۵) از سفر ملوک اول باین نحو ترجمه یافته است
 (۳۳) در سال سیم اسای ملک یهوذا بعشای پسر اچاه بر تمامی اسرائیل دوازده ساله آغاز سلطنت نموده مدت بیست و چهار
 سال و ابه اولی از باب (۱۶) از سفر ثانی اخبار اتمام باین نحو ترجمه شده است (۱) در سال سی و ششم سلطنت اسای بعشای
 پادشاه اسرائیل در مقابل یهوذا برآمد و داماه را بنا کرد پس مابین این دو ایام اختلاف است و یکی از آنها غلط است چنانچه
 که بعشای حکم ابه اولی در سال بیست و ششم از اتمام اسای مرده بود در سال سی و ششم از اتمام اساده سال از موت او گذشت پس
 پس چگونه در این سال صعود کرد بر یهوذا و جامعین تفسیر هنبری و اسکاگت در ذیل عبارات سفر اتمام گفته اند ظاهر اینکه در این
 غلط باشد و آشیر که از کبرای علمای مسیحیه است گفته است این سال سال سی و ششم است از انقضاء سلطنت که در عهد یهوذا
 واقع شد در سال سی و ششم از اتمام اسای انتهی پس این علما تسلیم کردند که عبارات اخبار اتمام غلط است تا لفظ سی و ششم در موضع
 بیست و شش واقع شده است و با لفظ ملک اساده در موضع انقضاء سلطنت واقع گردیده است **اختلاف سبی و نهمه**
 ابه (۱۹) از باب (۱۵) از سفر ثانی اخبار اتمام باین نحو بیان گشته است (۱۹) و ابی سال پنجم سلطنت اساجند نبود یعنی مابین
 اسای و بعشای و این ابه هم مخالف است با ابه (۳۳) از باب (۱۵) سفر ملوک اول چنانچه در اختلاف سابق بیان کردیم **اختلاف**
چهارم در ابه (۱۶) از باب پنجم از سفر ملوک اول باین نحو ترجمه یافته است (۱۶) سوای سرودان سرکاوان سلیمان که ناظر کار
 بودند هر از دو سصد نفر که ضابطه ظاهر کارگان بودند و در ابه ثانی از باب ثانی از سفر ثانی از اخبار اتمام سه هزار و سصد
 نفر نوشته شده است پس مابین این مقال و ثانی است مترجم ترجمه یونانی سفر ملوک را تحریف کرده است سصد تا

در ذکر بعضی اختلافات

شصد نوشته است **اختلاف چهارم** در باب (۲۴) از باب (۷) از سفر ملوک اول باین نحو تحریر یافته است
 (۲۴) و کلفش بیپنهائی دست و لبش در کار شکوفه زینو مثل لب کاسه بود و دوهزارم نام بگرفت یعنی صوح بر دسلیمان
 یعنی در باچه رود زابه (۵) از باب (۶) از سفر ثانی از اخبار اتمام باین نحو بیان گشته است (۵) و کلفش بیپنهائی دست و لبش در
 کار شکوفه زینو مثل لب کاسه بود و دوهزارم نام بگرفت یعنی در باچه رود زابه اولی در ترجمه فارسیه مطبوعه شده
 باین نحو مرقوم شده است دوهزارم نام بگرفت و در ترجمه فارسیه مطبوعه شده باین نحو مرقوم یافته است دوهزارم نام بگرفت و اب
 ثانی در ترجمه فارسیه مطبوعه شده باین نحو مرقوم شده است و دوهزارم نام بگرفت و در ترجمه فارسیه مطبوعه شده باین نحو مرقوم
 نگاه میداشت و ترجمه فارسیه مطبوعه شده باین نحو مرقوم شده است و در سرانجام جمله اولی یعنی اب سفر ملوک باین نحو تحریر شده
 زین آلین مترابان آخذ و سرانجام بد نری آلین بیت کذب تا و انتهی و جمله ثانی در سرانجام بد باین نحو بیان گشته
 خلاصه آلین بیت کذب تا و انتهی و در سرانجام بد باین نحو بیان گشته است پس باین این دو اب اختلاف
 و هزارم نام دارد معلوم است کلام الهامی اینطور نمیشود **اختلاف پنجم** در هر کسی مایل کند باب ثانی از
 کتاب عزرا را با باب هفتم از کتاب نحمیا اختلاف عظیمی در اکثر مواضع پیدا خواهد نمود و قطع نظر از اختلاف غلط دیگر دارند
 آن اینست که اتفاق کردند باین دو پیغمبر در حاصل جمع و گفته اند اشخاصیکه از بابل باورشلم آمدند بعد از اطلاق اسرای بابل
 چهل و دوهزار و سیصد و شصت نفر بودند و اگر جمع از احباب کنیم اینقدر نخواهد بود و در کلام عزرا و در کلام نحمیا بلکه
 بنا بر کلام عزرا حاصل جمع این خواهد بود (۲۹۱۱۸) و در کلام نحمیا حاصل جمع این خواهد بود (۳۱۰۱۹) و عجب اینکه حاصل جمع
 اتفاق هم غلط است بنا بر تصریح موزخین بوسیله همین هودی در باب اول از کتاب با زدهم از تاریخ خود مرقوم نموده است کسانی
 از بابل باورشلم آمدند (۲۲۴۶۲) نفر بودند انتهی جامعین تفسیر هبیری و اسکاٹ در ذیل شرح عبارت عزرا گفته اند فرق
 کثیری واقعست در میان اینباب و باب هفتم از کتاب نحمیا از غلط کاتب و زمانیکه ترجمه انگلیزی تالیف شده واضح گفته اند
 ازین دو باب بمقابله نسخ متعدده تصحیح کرد و در بابی ترجمه یونانی در شرح متن عبری معین است یعنی باید از آن ترجمه خوا
 شود انتهی شخص لیب غافل باید تا نقل کند در حال کتب معتدسه ایشان که از قرن کثیره در صد تصحیح اند که در حقیقت آن
 تحریر است لیکن اغلاط این کتب با زبان است اضااف این کتب از اصل غلط است لهذا صحیح آن تصحیح ندارند
 جز اینکه وقتی که خارج شدند نسبت غلط را بکاتب میدهند و حال آنکه کاتب بیچاره بری از آنست هر ذی شعوری میداند که
 مضمون غلط دخلی بکاتب ندارد مگر اینکه بگویند کاتب اصلی الناظر را که و زیاد کرده لهذا مضمون غلط واقع شده است
 و اینهم اقرار بضرعیت است حاصل کلام هر کسی تا نقل کند در باین مذکورین ربابه از بیست غلط و اختلاف پیدا خواهد کرد
 لیکن فردا از انبیا نام که چکار خواهند کرد و چه نمره بی در کتب معتدسه خواهند نمود **اختلاف ششم**
 در باب (۲) از باب (۱۳) از سفر ثانی از اخبار اتمام باین نحو مرقوم شده است در حق ایشار اسم ماد در شیکا گاه دختر اودی
 از کعبه بود و دوهزارم (۲) از باب (۱۱) از سفر مذکور باین نحو مرقوم شده است که ماد را و میکا گاه دختر ایشار شالوم بوده و از اب
 (۲) از باب (۱۳) از سفر شموئیل ثانی معلوم میشود که ایشار شالوم یک دختر دارد اسم او هم ناما است **اختلاف**
چهارم در باب دهم از کتاب پושع معلوم میشود که بنی اسرائیل زمانیکه سلطان اورشلیم را کشند بر مملکت
 او مسلط شدند و از اب (۳) از باب (۱۵) از کتاب مذکور خلافت آن معلوم و مفهوم میشود زیرا که اب مذکور باین
 نحو مسطور گردیده است (۳) امثا یوسیان که ساکنان اورشلیم بودند ایشانرا بنی یهودا خوانند بیرون بکنند
 باین جهت یوسیان باینی یهودا نام را در اورشلیم ساکنند و این ابه صریح است بر عدم تسلط یهود بر اورشلیم و از
 لفظ ناما امر و مذکور در اب مذکور واقع است معلوم میشود که کتاب در زمان پושع تصنیف نشده است چنانچه مفصلا

در بیان بعضی اختلافات

و خطا واقع شوند و نتوانند غلط را از صحیح تمیز بدهند علی قولم پس ظن نود در باب منجم انجیل معتبر خواهد بود و حال آنکه اسم او نامی از معروفین است فضلا عن وثاقت احواله و عن کونه ذالهام معلوم است شخص مجهول را نامشود و شواهد و تعدیل نمود و همچنین لوفا که نسبتا از حواریون نیست بلکه از شاگردهای پولس است که خود پولس را اهل اسلام مضل التصاری و اهل تابوت میدانند تا چه برسد بشاگرد او لوفا حضرت صبح فرمود شاگرد افضل از استاد نمیشود غایت ما فی الباب لوفا هم مثل پولس باشد و خود مسیحین نمیتوانند الهامی بودن لوفا را اثبات نمایند پس ظن غالب اینکه دو ^{مختلف} در بیان نسب یوسف بنجار بدست معنی و لوفا افتاد و تمیزی از برای ایشان حاصل نشد و هر کدام بحسب ظن یکی از دو قشر ^{ذات الخبا} کرد و در انجیل خود تحریر نمود و در جاه مفسر که گفت لیکن برود زمان اختلاف رفع شده و عبارت صاف میشود آنچه رجاء بلافاصله است زیرا که هزار و هشتصد و نود و چهار سال گذشته است و هنوز صاف نشده است باز غلط باقی است خصوصاً در فروع اربعه آنچه که علوم عقلیه و نقلیه در اروپا شایع شده است که توجه نموده اند تحقیق هر چیزی حتی تحقیق ملت ایضا و اصلاح ملت هم نموده اند و حکم بر بطلان مذهب عمومی هم کرده اند در اول و هله و با آنکه مقتضای ملت بود از جمله از اذل و از اهل غدر و جله اش دانستند بعد اختلاف در اصلاح کردند تا اینکه مشرفین بفرق مختلفه کردند پس پوما پوما در اصلاح نرفی کردند تا اینکه محققین غیر محصورین از ایشان بجهت با دینی تحقیق بدرجه اعلی از اصلاح رسیدند تا اینکه حکم کردند بر اینکه ملت مسیحی مثل حکایات باطله و خیالات واهی است پس ظن صافی عبارت در زمان آخر ظن عینی است و توجه مشهور الان در میان ملت مسیحی در اختلاف مذکور اینکه با بر است که معنی نسب یوسف بنجار را تحریر نموده باشد و لوفا نسب مریم را و یوسف ناماد هالی باشد و هالی پسر نداشتن باشد از پنجه ناماد زاهالی منتسب نموده اند و داخل سلسله نسب کرده است و این توجه در غایت ضعف و مردود است بوجهی و **جمله اول** اینکه بنا بر این تقدیر مسیح از اولاد داناان خواهد بود نه از اولاد سلیمان زیرا که نسب حقیقی عینی از جانب مادرش است نه از جانب پدر مصنوعی نسب یوسف بنجار در حق مسیح اعتبار ندارد فعلیهذا عینی مسیح موعود نخواهد بود زیرا که مسیح موعود لا بد با پدر از اولاد سلیمان باشد نه از اولاد داناان و لذت کالوین مقتضای فرقی بر و تسننت در رد این توجه گفته است هر کسی سلیمان را از نسب مسیح اخراج نماید مسیح از مسیحیت اخراج کرده است **و جمله ثانی** اینکه این توجه صحیح نیست مگر وقتی که از تواریخ معبره ثابت شود که مریم بنت هالی و از اولاد داناانست مجرد احتمال در این باب کافی نیست خصوصاً در صورتیکه این قول در نزد محققین مثل ادم کلارک مفسر و غیر او مردود باشد و همچنین در نزد مقتضای ایشان کالوین را بودن مریم دختر هالی و از اولاد داناان بدلیل ضعفی هم ثابت نشده است بلکه عکس آن ثابت و محققست زیرا که یعقوب در انجیل خود تصریح کرده است بر اینکه پدر مریم یوسف نامی و مادرش حناست و همچنین صاحب نورا در صفحه اول از جاوه سادسه از نفع مطبوعه **عشده** و عبارتش و این است و مریم مادر عینی دختر یهو یا قیم بود که نسب رسانید بزود با بل و از احفاد داود پادشاه و از فرزند یهو دا و مادر مریم حنا نام داشت **عشده** و انجیل یعقوب که چهره الهامی و از تصدیقات یعقوب خواری نیست در نزد اهل تثلیث معاصرین لیکن در شبهه از انجیل قدیمه و مؤلفان از قدما که در قرن اول از فروع مسیحی بوده است فعلیهذا بانضمام قول صاحب نورا در نثر او از نثر تواریخ معبره کسر نخواهد بود مجرد احتمال مقاوم با انجیل مذکور و قول صاحب نورا لا نوار نخواهد کرد و اکتساب گفته تصریح شده است در بعضی کتب که در عهد من هستند اینکه مریم علیها سلام از قوم لاویست و اینمنا فی است با بودن مریم از اولاد داناان زمانیکه ملاحظه شود آنچه واقع شده است در باب (ع) از سفر عدد که هر چه در اسرائیلی باید نریج با مریم ^{بند} که از سبط و قبیله او باشد و کن لک هر زنی با پدر بکر از سبط و قبیله او باشد نریج نماید از برای اینکه میراث در قبائل ثابت بنامند و اسباط بنی اسرائیل مختلط نشوند و آنچه بکر واقع است در باب اول از انجیل لوفا اینکه زوج زکریا از بنات